

ELOFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 18 fill.

Nyitási petit sor 40 fill.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1910.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Csütörtök, július 7.

Mai számunk főbb közleményei:

A parlament a királyhoz.
Közlés előtt.
Formális ülés a Házban.
Izeten tréfa Görgey halálával.
A drauci dráma epilógusa.
Székháms segédjegyző.
Repülés után.
Életbiztonsági reform a lóvasúton.
Az osztrák parlament elnapolása.
Inzultált színésznők.
Harmath Józsa sürgőnye.
Gyógyítás Ehrlich tanár szerével.

A többség felirata.

Arad, július 6.

A Ház mai ülésén elhangzott a parlament legnagyobb pártjának válaszfelirata. Ebben az iratban hálásan nyilatkozik meg visszhangja mindannak, amit a királyi trónbeszéd a parlament jövő munkaprogramjával jelölt ki. A milyen komoly és frázistalan volt a trónbeszéd, olyan méltóságos és tárgyilagos annak parafrázisa: a felirat is.

A politikai helyzet teszi indokolttá, hogy a munkapárt a maga felirati javaslatában a Justh-párt részéről erjesztő kívánságnak szánt választójogi reformról szóló passzusait fogalmazta meg legtömöröbben.

Ami a választói jog kiterjesztéséről a trónbeszédben foglaltatott, az nemcsak a kormány álláspontja, az pártálláspont. A pártban erjedő felfogásbeli ellentétek tehát kiforrottak.

Ami a trónbeszédben e kérdésről van, az már a megtisztult és kristályosított nézet. Az már a nézetek kiegyenlítése és megegyezése.

A tervbe vett reform az általános választói jog alapján áll, tehát nagyfokú jogkiterjesztés. A demokratikus fejlődést kívánja szolgálni, tehát modern és megfelel a mai társadalmi szükségleteinknek. Ellenben a magyar állam nemzeti erősségét fölébe helyezi minden más földi tekintetnek; mert oly mértékben és oly módon igéri megvalósítani a népmilliók reformvágyát, hogy a magyarság politikai egyensúlya meg ne zavartassék s a nemzeti állam erődjén veszélyes rések ne támadhassanak.

Homályosnak és gyanúsán szűkszavúnak tartják ellenzéki oldalról a trónbeszéd e kijelentését. De csak azok tartják ilyennek, akik szeretnék a kormányt e kérdésben elhamarkodott állásfoglalásra kényszeríteni.

Nálunk, fájdalom, a párttaktika keriti hatalmába a legfontosabb politikai problémákat. S nem minden meggyőződés szerint képződik egy-egy nagy kérdésnek ellenzéke vagy tábor, hanem a váltakozó párttaktika szeszélyei és érdekei szerint.

Nem tudunk erre hirtelen kirivóbb példát a kötelező polgári házasságnál. Apponyi indította meg egy pompás beszédével a hógörgeteget. S mikor a kormány kötelezőleg leszegezte magát ez álláspont mellett és a szá-

badelvüpartban a szakadás előjelei mutatkoztak, azt mondta a volt nemzeti párt egy azóta elhalt nagysága: „Albert, erre még alszunk egyet“, és Apponyi Albert aludt rá egyet. Másnap, a világ ámulatára, mint heves és elszánt ellenzéke ébredt fel annak a radikális reformnak, amelyet a többség talán még hosszú ideig nem bolygatott volna meg az ő ösztökélő és lelkeket felszabadító beszéde nélkül.

A Justh Gyula vezetése alatt álló függetlenségi párt minden látható ok nélkül, feltűnő sietséggel lekötötte magát az általános, egyenlő, titkos választói jog sziklájához. Odakovácsolta magát, mint egy új Prometheus, de a keselyűvel nem a maga, hanem a politikai ellenfele máját szeretné csipdestetni. A pártban minden ellenkező cáfolgatás dacára, hosszú és szenvedélyes vitatkozás előzhette meg az „egyhangú“ határozatot. Tudtunkkal ugyanis mindig sokan voltak e pártban, akik a szavazás titkosságától visszariadtak. E kétségkedők és tépelődők kedvéért mondott le Justh Gyula pártja arról a kétes szerencséről, hogy ezzel a jelszóval menjen neki az ország ítéletének.

A Justh Gyula vezetése alatt álló függetlenségi párt elhatározásának közvetlen okai után fürkészve, rábukkanunk hamar a párttaktikai szempontokra, amelyek e határozatot előidézték.

Gib acht ...

Irta: Ádám Éva.

A falusi gyermek nem olyan körülmények közt nő fel, mint a városi. Annak sok mindent kell látnia, hallania az élet bajairól, nyomorúságairól, leplezetlen örömeiről. Azt hiszem, ha kezdetben károsnak látszik is a gyermek mindentudása, később életrevalóbb, önállóbb ember válik a falusi gyermekből. Ott van az mindenütt, ahol nem kell. Az uricrendje is, a parasztja is. Csókos pajtás, verekedő pajtás valamennyi.

Én is ott voltam mindennütt, ahol csak szükségem volt rám. Komédiások voltak a falunkban. Mindent tudtak. Vágyunk netovábbja volt ide bejutni. Nem tudom mi a csudával szolgálhattunk rá jutalomkép arra a kiünne tésre, hogy elcsédeskedtek a komédiák.

Hej, hogy dobogott a szívünk, mikor végig dobolták a falut a cifra rongyokba bujt vándorok!

Este lett. A „csőr“ zsufolva volt. Az első kelés is ott volt. Minden tudományval kirukkolt a csepürágó sereg. És amit végül itt láttam, ma is megborzongat. Valami vasalódeszka féle lapot cipelték elő. Falnak támasztották. Aztán fölt egy hihetetlenül sápadt, kis, csiny, beteg asszony. Eibe állt. S vele szemben, meglehetősen távol egy férfi. Valami szénaovrdó kassáról levett egy tarka rongyot s látni lehetett, hogy tele van késekkel.

A férfi kivett egyet s pillanatnyi célzás után egy biztos mozdulattal elhajította. Ott

akadt meg az asszony fekete haja fölött. A deszkában. Aztán sorba hajigálta a késeket tovább s a halotthalvány asszony teste késoszorúval volt körülvéve.

Nem tudom, a pajtásaim mit csináltak s minő érzelmekkel nézték ezt a felette bravuros, de kétségbeejtően gyalázatos produkciót, de én kimeresztett szemmel, dermedten ültem helyemen.

— Gib acht!... — szolt remegve az asszony s nekem úgy tetszett, valahonnan a másvilágról jön ez a bágyadt, elázant, lemondó hang.

Szemem elől már eltűnt a rongyok cifra sága, a komédiák bűbájos világa. Szemem kapni kezdett, kiáltani, vagy sirni akartam, de úgy éreztem, egy kés ott fekszik torkomon. A fejemen pokoli hangok zibonáltak, egyszer mintha felismertem volna a szűeim hangját s a jegyző bácsiét, mintha közbelépnének, hogy valamit betámasszanak... Aztán egy siri hangot hallottam... gib acht... gib acht... A többire nem emlékszem. Amint később hallottam, valahonnan a padok alul húztak és s otthon napokig lázban sikoltoztam... gib acht... gib acht...

A gyermeklelkem egyszerre megértte e lázban. S korán megláttam, hogy mutátságaik mögött olykor vér folyik. S hogy aki komédiázik, az gyakran sir. S meg tudtam, hogy csak annak szép az élet, ki mélységekbe nem néz. És széhszem felejtettem el és gyakran hallom, amint sutogó, síró árnyak esdekelnek valakihez: gib acht... gib acht...

Ott lakott tőlünk pár házzal lennebb a mészáros. Orosz, vagy ruthén, vagy miféle nép. Brutális rémes, véres alak. Amikor mesét mondtak nekem vérengző vadakról, földalatti szörnyekről, vérvív óriásokról, a gyermek képzeletem mindig e mészáros személyében látta azt megtestesítve.

Az utcán se igen mertem vele találkozni, szentül bitttem, hogy megesz.

Felesége egy igen intelligens arcú, halk beszédű, sápadt, fáradt kicsi asszony volt. Nem tudom én, a gyermek hogyan szedi hasonlatait, de mindig a Máriára gondoltam, mikor ezt az asszonyt láttam, vagy egy fehér csipkés, nyitott szemű halottra, aki mindig figyel...

Igy keverte lelkem a képeket. Az asszony vonzott a szomorú esendős fájalmával, a férfi megrémített híres, vérengző, vad indulataival.

Ma sem étem, a sorsnak miféle tragédiája hozhatta össze, mint f rj s feleséget, ezt a két embert.

Tudtuk, hogy a mészáros mikor öli meg az öreg Csintától vett tehenet.

Jól értesültünk minderről, mert a tehenes ember leánykáj is járszóársunk volt, a mészárosé is. S a mészáros leánya nagyon imponált nekünk, mert az anyja németül beszélt vele. Valahol a magasban láttuk a kis német ivadékokat. S halgattunk rá. Elbujtatott minket abba a faszinbe, mely előtt apja le szokta bunnézni az állatokat.

Kivezették a tehenet. A mészáros és a nagyobb fia, aki segédje volt. Irgalmas Isten!

A jámborabb lelkek azt hiszik, hogy megszokott népszerűségét kívánta e kérdés felvetésével a Justh Gyula vezetése alatt álló párt magarányozni. De akkor ezt a választások előtt tette volna, a mikor a népszerűsége inkább szüksége volt. Mi inkább úgy hisszük, hogy taktikai sakkhúzással van dolgunk két irányban. Egyik védekezés a Kossuth-párttal való egyesülés szándéka ellen. Ez a szándék a levegőben volt. Veszedelemesen megkörnyékezte a két összeveszett testvérpártot. Határozatukkal Justhék elsáncolták magukat a Kossuth-párttal szemben. Felszedték a hidat, nehogy egyik párttól a másikra a hívek átkelhesse.

De ez a kisebb cél. A nagyobb a radikális választói jog felvetésével éket verni a többségbe, felbontani színeire és elemeire a munkapártot.

Am éppen ez a cél az, amit nem fognak elérni sem a választói jog kérdésével, sem más, elválasztó természetű problémával. A munkapártot fontos nemzeti és dinasztikus érdekek találkozása hozta létre, nagy célokért, nagy okokért. E párt többségre jutása történelmi szükségszerűség. Hogy többség maradjon továbbra is, hogy kormányozza az országot, hogy kiszabadítsa az országot sanyaru pénzügyi és politikai helyzetéből: ez egyformán érdeke a békében viruló és fejlődő országnak és a nyugalmat áhító ősz fejedelemnek.

Montenegró — királyság. Bécsből jelentik: A Zeit írja: Diplomáciai körökben erősen tartja magát a hír, hogy Montenegrót a fejedelem jubileumának alkalmából királysággá proklamálják. A nagyhatalmaknak ez ellen alig lesz kifogásuk, sőt azt hiszik, hogy Miklós herceg királyiá proklamálásával lemond Hercegovinára tartott igényéről és ezzel is egy ré-

Micsoda véres alak volt az a százkilós, véreréktől dagadt káromkodó ember, amint rángatta maga után az állatot!

— Luiz! — ordított most egy nagyot felesége után, aki lejött a lépcsőn. Nehézkese, lassan, fáradtan, mint azok, kik naponként várják az Istenáldás megérkezését.

A férfi kegyetlensége azt kívánta, hogy a tehén szarvát egyik felől az asszony fogja, míg ő lebukkosza. Valahányszor a szerencsétlen asszony megtagadta e kívánság teljesítését, a férfi mindannyiszor véresre verte. Tudta ezt az asszony a mostani állapotában kerülni akarta a verést. Rettenetes lelkiküzdelen után, halál-sápadt arccal odaállt az asszony, hogy az állat szarvát megfogja. Ha az anya szenvedése kihat a gyermekre, úgy annak e pillanatban meg kellett halnia!

Ott állt az asszony. A férfi rettenetes erővel emelte fel a szerszámot, úgy hallottuk a lélegzetvételét, mintha valamely földalatti sárkány lihegne.

— Gib acht... suttogott egy kétségbeesett asszonyi hang.

— Gib acht...

Odabenn a fasszinben egy gyermekszív dobogása ismét megállította a szóra, úgy mint egykor a komédiás bódében. Élet és komédia összekapcsolódtak a lelkemben s egyikben mindig látom a másikat. A komédiákban sohasse tudok zavartalanul nevetni, mindig látom a háttérben a könyvet. S az életben sohasse tudok vigasztalanul kétségbeesett lenni, mindig tudom, hogy van benne egy kis komédia. És tudom, hogy a nő életében benne van, hogy halkan, csöndesen mindig kérnie kell valakit: — Gib acht!... gib acht!...

gen tartó bonyodalom ér véget. Ennek a tervnek a mozgatója a montenegrói trónörökös. Ha Miklós herceg ehhez a tervhez hozzá nem járulna, akkor nincs kizárva, hogy Olaszország a nagyhatalmak nevében ajánlja föl a királyságra való rangemelését.

Közügyülés előtt.

Bizottsági ülések.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 6.

A július havi közgyűlés által elintézendő kérdések közül a tanács ma a cukorgyár ügyét a gyáralapító, a munkásotthon telkét és cigánytelep rendezését a városszabályozási, a lovasut sínjeinek felülvizsgálási eredményét pedig a közlekedési bizottsággal tárgyalta.

A cukorgyár telke

A városi gyáralapító bizottság ma ülést tartott a városháza tanácstermében Varjassy Lajos polgármester elnöklésével. Az ülés az alapítandó cukorgyár ügyével foglalkozott, de véglegesen ez ügyben állást nem foglalt, mert nem voltak határozott adatok arra nézve, hogy a városra, a cukorgyár részére kért nagy kedvezményekért, milyen haszon háramlana.

Az ülés tárgyát az elnöklő polgármester ismertette és tudatta, hogy a tanács a beadványt visszaadta az érdekelteknek azzal, hogy a kért telket pontosan jelöljék meg és jelöljék meg azokat a kedvezményeket is, amelyeket a várostól várnak.

A négy kérelmező erre ismét benyújtotta a kérelmét és a vesztőhelyből kérték halvan hold átengedését a gyár céljaira. A terület átengedési, valamint a többi kedvezmény iránti kérelmeket a kérvényezők 12 pontban sorolják fel: 15 évi adó és kövezetvám mentességet, utakat, iparvasutrá területet, vízjogi engedélyt.

A bizottság tagjai közül elsőnek Ottenberg Tivadar szólalt fel. Híva annak, — úgy mond — hogy minden gyáralapítást támogatni kell, de ez a vállalat úgy látszik tulságos áldozatokot kíván a várostól. Nem tartja helyesnek, ha a város a drága pénzen vett területét átengedi egy más községben létesítendő gyár javára.

Varjassy Árpád csodálta, hogy a vállalat a kívánalmait pontosan megjelölte ugyan, de azokat az előnyöket nem is említi, amik esetleg a városra háramlanak. A vállalat a kért kedvezményeket ahhoz a lehetőséghez méri, hogy Zsigmondháza Aradhoz feg csatoltatni. Érdeklődni kellene tehát aziránt, hogy ez a csatolás lehet-e. Másrészt részletes tervezetet kell kérni a készülő vállalatától a költségvetésről és a leendő üzembről annak a kifejtésével, hogy a gyáralapítás milyen haszonnal járna a városra. Vizer Lajos megtagadja a kérelem teljesítését.

Nesnera Aladár csatlakozott Varjassy indítványához. Ottenberg Tivadar, a kedvezmények megadását ahhoz kívánja kötni, hogy a gyár a város területén épüljön. Lócs Rezső azt tartja, hogy a terület könnyen a városhoz csatolható és csatlakozik Varjassy indítványához.

Kilényi János hozzászólása és Virágh Lajos magyarázata után a polgármester a bizottság véleményét a következő határozatban összegezte: Sürgősen bekéri a bizottság a kérvényezőktől a gyár részletes tervezetét annak a megállapítására, hogy milyen előny származhatik abból a városra, egyben javasolja a tanácsnak, hogy a területnek Arad városhoz való csatolása iránt tegye meg a szükséges

lépéseket. Értse továbbá a város a kérvényezőket, hogy ezeknek megtörténte után a kért kedvezmények egy részét kilitásba helyezi.

Munkás-otthon.

Az építési és városszabályozási bizottság ma délelőtt Lócs Rezső gazdasági tanácsos elnöklésével ülést tartott a cigánytelep ügyében. Javasolja a bizottság a közgyűlésnek, hogy a cigányok fél olyan áron kapjanak telket, mint a ségai telepesek. De köttessék ki, hogy nem putrikat, hanem kőházakat emeljenek, úgy mint Gajban, Ségában és Polturában.

Az aradi munkások kérvényt adtak be a városhoz, hogy egy építendő munkás-otthon céljára ingyen telket adjon, lehetőleg az Óvártéren. Kimondotta a bizottság, hogy érdemlegesen nem határoz, miután eddig még a munkásság szervezve nincs és alapszabály nélküli egyesületnek a város területet nem engedhet át.

A lovasut sínét.

A közlekedési bizottság ma délelőtt ülést tartott a városházán. A mérnöki hivatal a rendőrkapitánysággal egyetértőleg bejárta a lovasut pályáját a vasutól egészen a Boczkó-utóáig, hogy a sínek karbantartását felülvizsgálja. Eme bejárás eredményéről tett ma jelentést a kiküldött bizottság. Megállapította, hogy a vonatósínnek általában lesüllyedex, a vezető-sínnek pedig felemelkedtek. Sok helyen a talpfák rosszak. Számos helyen pedig a sínek mellett feidudorodások vannak, így például az Atzél Páter-utóában. Ezek sürgős javítást igényelnek annál is inkább, mert könnyen tengelytörést idézhetnek elő az áthaladó kocsiknál. A közlekedési bizottság, e jelentés alapján, megbizta a rendőrséget, hogy a szükséges intézkedéseket mielőbb tegye meg.

A tanács a bizottság jelentését a közgyűléshez is beterjeszti.

Formális ülés a Házban.

Távíratú tudósítás.

Budapest, július 6.

A mai formális ülésre nagyon kevesen jöttek el a képviselők közül a Házba. A karzatokon néhány vidéki kíváncsi küldöttség helyezkedett el. Tizenegy órakor még alig volt negyven ember az ülésteremben, amikor Kabos Ferenc alelnök az ülést megnyitja. A kormány részéről Khuen-Hederváry, Lukács László, Székely Ferenc, Hieronymi Károly és Hazay Samu miniszterek vannak jelen.

A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után elnöki előterjesztések következtek.

Ezután az interpellációs könyvet olvasták fel, melybe Szabó István jegyzett be interpellációt.

Láng Lajos a felirati bizottság előadója tesz jelentést.

Lovász Márton kéri a jelentés felolvasását. Elnök elrendeli a felolvasást.

Nyerges László jegyző felolvassa a jelentést. (A feliratot egész terjedelmében lapunk más helyén közöljük.)

Elnök kérdezi, van-e valakinek észrevétele?

— Majd lesz, nagyon is lesz! — kiáltják balfelől.

Hegedűs Loránt beterjeszti a pénzügyi bizottság jelentését az indennitási javaslatról.

Solymossy Odón báró beterjeszti a védőbizottság jelentését az 1910. évi ujonejavaslatról.

Elnök javasolja, hogy pénteken, e hó 9-én legyen a legközelebbi ülés, melyen a felirati javaslat kerül tárgyalás alá.

A Ház ehhez hozzájárul.

Az interpellációk következtek.

Szabó István (zámolyi) a csallószigetköz árvízmentesítése tárgyában interpellál.

Az interpellációt kiadják a miniszternek. Errel az ülés véget ért.

Jogéletünkre nézve főfontosságú lesz a polgári törvénykönyv régen előkészített és várt megállapítása, amely az egész magyar jogterületen a jogegységet betetőző, korszakalkotó jelentőségében súlyosan érzett nagy hiányt fog megszüntetni.

(Közigazgatás.)

Mindazon reformok, melyek a mezőgazdasági termelés belterjességét fogják előmozdítani, a legnagyobb meglepetéssel fognak találkozni széles e hazában, mert hiszen a mezőgazdaság alkotja még mindig gazdasági életünk gerincét, vagyonosságunk alapját. A telepítési és parcellázási tevékenység fejlesztése nagyban fogja előmozdítani a szociális viszonyok javulását s mindkettőnek hasznos kiegészítését üdvözljük a szociálpolitikai intézmények azon fejlesztésében, melyeket felsőged kormányza az ipar körében, gazdasági életünk ezen ifjabb, de nem kevesebb érdeklődést és támogatást igénylő ágában helyez kilátásba. És e helyüttessék azon reményünknek akarunk kifejezést adni, hogy a kereskedelem szociálpolitikai érdekei szintén figyelembe fognak vétetni és ezzel az összes gazdasági foglalkozások egyformán fogják élvezni a törvényhozás és kormányzat gondos szeretetét.

A közlekedés terén a vasutak teljesítőképességének fokozása, a vasuti hálózat kibővítése, a közutak gyorsabb fejlesztése és a hajózható csatornák megalkotása tekintetében kilátásba helyezett törvényjavaslatok a gazdasági élet azon ágát fogják előmozdítani, mely csak nemrégén a magyar kulturmunka egyik büszkeségét képezte és remélhetőleg nem sokára ismét régi fényében fog ragyogni. A tengeri hajózás biztosítására szolgáló intézkedéseket a képviselőház készséggel fogja tárgyalni.

(Egyházak segítése.)

A katolikus autonomia kérdése már rég várja megoldását s a kormány, mely e nagy művet közmegegyezéssel fogja megalkotni, minden párt elismerésére számíthat. Részünkről, mint ezt korábbi hódolatteljes feliratainkban is mondtuk, a legnagyobb rokonszenvvel kísérjük a katolikus egyház önkormányzati szervezésére irányuló törekvéseit és azoknak a legjobb sikert kívánjuk abban a meggyőződésben, hogy a mellett egyrészt a felekezetek egyenjogúságának elve, másrészt az államnak minden egyház iránt általában fennálló, különösen pedig a katolikus egyházzal szemben a legfőbb kegyuri jog alkotmányos gyakorlatából folyó jogai is kellő tekintetben fognak részesülni. Ugyancsak rokonszenvvel fogadjuk Felsőged kormányának azon ígértét, hogy a lelkesi kongruát fejlesztési és a törvényesen bevett vallásfelekezetek szükségleteinek fedezésére eddig juttatott segélyeket fokozatosan emelni szándékozik abban a természetesen feltevésben, melyre a legmagasabb trónbeszéd is utal, hogy a mellett gondos óvatossággal fogjuk szem előtt tartani az államnak oly sok oldalról igénybevett anyagi erejét.

(A közoktatás fejlesztése.)

Ugyanezen imént kiemelt nagyszemélyű szempont megőrzése mellett osztatlan örömmel fognak találkozni a népoktatás fejlesztése és ellenőrzése, a középiskolák körében kívánatos szervezeti reformok és egyéb felmerült szükségletek kielégítése, nemkülönben új egyetemek előkészítése, melyeknek üdvös és sürgős voltát pártkülönbség nélkül ismeri el az ország.

(Katonai reformok.)

Abban az előző meggyőződésben, hogy a monarchia nagyhatalmi állása hazánk fejlődésének egyik legfontosabb feltétele, kötelességszerűen foglalkozunk a véderő elengedhetetlennek mutató fejlesztésével, mindig azon fenntartással, melyet Felsőged is szükségesnek tart kiemelni, hogy t. i. az ország anyagi erejét lelkiismeretesen mérlegeljük és amellett a eszládfentartásnak a nemzet fejlődését biztosító érdekeit megóvjuk és a polgári kereset zavartalan működését ne veszélyeztessük. A hadsereg haroképességét lényegesen fogja fokozni ama reformok teljes végrehajtása is, melyekhez Felsőged 1903-ban hozzájárulni kegyeskedett. Ezekben a hadsereg egységes vezérletének, vezénylőének és beleszervezetének érintése nélkül érvényesül a nemzet számos régi vágya és jogos törekvése és folyamatosan levő végrehajtásuknak befejezése erősíteni fogja a nemzet és haderege közt fennálló értelmi és érzelmi kapcsolatát és hatványozni fogja az ebben rejlő erkölcsi erőt. Ezek közt az új katonai bünyvéri perrendtartás életbeléptetése, miut egy rég

letűnt korból fenmaradt anachronizmus hosszú idő óta várt megszüntetését, örömmel üdvözljük, abban a biztos meggyőződésben, hogy az nemcsak a haladott jogtudomány humanisztikus követelményeinek fog megfelelni, hanem a magyar állam nyelvének jogait is ki fogja elégíteni.

(Béke.)

Belső megnyugvással fogadjuk Felsőgednek a külpolitikára vonatkozó kijelentéseit. A hármasszövetség szilárdsága a magyar nemzet egyik legnagyobb elégtétele és büszkesége, mert Felsőged bölcsesége mellett mi voltunk annak mindig legerősebb támaszai. Nem kisebb örömmel értesülünk Felsőged szavaiból arról, hogy viszonyaink az összes hatalmakkal barátságosak, s hogy az európai államok kebelében a békeszeretet fokozódó ereje mindig erősebb biztosítékot szolgáltat a béke áldásaira, melyek szeretett hazánk fejlődésének és megerősödésének, anyagi és szellemi haladásának egyik legbiztosabb alapját szolgáltatják. Örömmel tölt el bennünket e kijelentés annál is inkább, mert tudjuk és érezzük, hogy az európai béke fentartásában és megerősödésében mily nagy része van Felsőged bölcsességének és azon példátlan tiszteletnek és tekintélynek, mely Felsőgedet az egész művelt világban környezi.

(Király és nemzet.)**Felsőged Urunk, Királyunk!**

Feladatunk nem volna teljesen megoldva, ha hálás szívünk legbensőbb köszönetének nem adnánk hódolatteljes kifejezést Felsőged atyai jóindulattól áthatott szavaiért, melyekben azon kegyes hitének és reményének ad kifejezést, hogy ezen országgyűlés a nemzet javára fogja fordítani a kedvező viszonyokat és egyszerűsággal bizik bennünk, hogy munkánk a hazafiúi előrelátás és bölcsesség erejéről fog tanuságot tenni a késő nemzedékeknek.

Midőn Felsőged ily ünnepélyes szavakkal fordul hű magyar képviselőházához, azt hisszük, velünk együtt Felsőgedet is áthatja az a meggyőződés, hogy a nemzet életében nagy és messzekihártható fordulóponthoz értünk. Úgy érezzük, mintba Királyi szíve örömmel telnek el abban a tudatban, hogy a kiegyezés nagy műve mélyebben becsajtotta le gyökereit a nemzet szívébe és bensőbb és erősebb tette azt a kapcsolatot, mely a nemzetet királyához fűzi és ezzel úgy a király, mint a nemzet erejének és hatalmának legfőbb biztosítékát szolgáltatja.

Felsőged megható szavainak a szokottnál is nagyobb varázst kölcsönöz az isteni Gond viselésnek az a ritka kegye, hogy azokat s emberi kornak oly kevesek által elért magaslatáról intézheti hozzánk. Felsőged ez esztendőben tölti be nyolcvanadik évét. A legmélyebb alattvalói hódolattal eltele szívünk kimondhatatlan hálával adózik a magyarok Isténének, hogy Felsőgednek ezt a ritka magas kort, a testi és lelki épség oly férfiai teljében engedte megérni, melynél fogva bizton remélhetjük, hogy hű magyar nemzete javára és boldogságára még az évek hosszú során át, meg nem fogyatkozott erővel és dicsőséggel viselheti áldott fáján Szent István koronáját.

Ezen egyszerű, de igaz szívtől fakadó fohászzal fejezzük ki legmélyebben nemcsak a magunk, hanem az egész nemzet érzelmeit.

Mély tisztelettel vagyunk

Csá zári és Apostoli Királyi Felsőgednek
Budapesten, 1910 július 6-án

legalázatosabb szolgálai,

Magyar, Horvát- és Szlavonországoknak országgyűlésileg egybehívott képviselői.

A képviselőház által kiküldött felirati bizottságnak

Budapesten, 1910. július 5-én tartott üléséből.

Perczel Dezső
elnök.

Láng Lajos
előadó.

AZ ARADI KOZLONY TELEFONSZÁMAI:

Szerkesztőség — — — — — 357

Kiadóhivatal és hirdetési osztály — 151

Repülés után.**— Fővárosi munkatársunktól. —**

(A deficit.) A budapesti közönség már nem is beszél a kudarcot vallott repülőversenyéről. Legfeljebb csak az érdekeltek, akik szeretnék pénzüket mielőbb megkapni. (Szépen kapják meg!) Van közöttük több építési nagyvállalkozó, akik a tribünöket és az épületeket emelték, egy olajnagykereskedő, aki a mindenható benzint szolgáltatatta és még egynéhány csalódott hitelező.

Az előkelő Aero Klub tagjai jórészt elutaztak nyaralni, nem törődve a hitelezők érdekeivel. Nekik már nem fáj a fejük! Végigélvezték a repüléseket s náluk úgy látszik ez volt a fontosabb. Az utóbajokból bizony nem kérnek. Kivétel talán az egy Tolnay Lajos, aki valósággal belébetegedett a szégyenbe fult verseny rendezésébe. Tolnay derekasan végezte dolgát, de hogy nem sikerült, nem rajta múlt. Ő is elutazott. De nem üdülni, hanem gyógyulást keresni. Távezése előtt folyton zaklatták a hitelezők, sőt még magánvagyonát is megármadták. Nem bírta már tovább! Tukárjának a következőket mondotta elutazása előtt:

— Amíg odaleszek, nem akarok tudni aviatikai dolgokról. Elég volt nekem; bele is betegedtem a nagy izgalmakba. — Majd kissé lecsillapodott és így folytatta:

— Nem vagyok én milliommós, hogy az egész deficitet én fedezhessem. Elégge sajnálom, hogy az anyagi felelősséget magamra vállaltam s bizony szép kis bajt hoztam magamra. Ki gondolta volna, hogy a mágnesek által kilátásba helyezett „nagy pénzek” lemaradjanak.

Ezek voltak a kiváló elnöknek szavai, amelyekből tisztán kiviláglik magasrangú pénzarisztokratánk magatartása, amelylyel a magyar kulturális ügyeinkkel szemben viselkednek.

(Gurulnak, gurulnak.) Egy kis képet akarunk adni a rákosi versenytéréről. Az izgalmak elcsendesültek, csönd van a telepen. A külföldi repülőemberek és az albarónó nyomban elutaztak, miután napi- és versenydíjaikat fölvevették. Most már más vidéken gurulnak, repülnek és zuhannak. Itthon maradtak azonban a magyar aviatikusok, akik vas szorgalommal tanulnak.

Kilátogattam az aviatikai telepre, ahol most csak egy pár hangár buslakodik. Csak ennyi maradt meg a nagy hangárvárosból. Az érdeklődés persze megszűnt, legfeljebb csak jó kollégák mennek ki, — megoézni barátjaik próbálgatásait. Néhány mérnök ember és kíváncsi pesi ember, ez a mostani publikum.

...Épen most szalad neki gépével egy magyar. Figyelek és — remélem a repülést. De hiáb, mert a „madár” makacsodik s nem akar repülni. Majd beszélgetek a merész aviatikussal, aki a következőket mondotta:

— A franciák sikerei nem hagynak bennünket nyugodni és mindent elkövetünk, hogy a magyarok se maradjanak ki a küzdelemből. Eddig ugyan még nem sikerült, de reménykedünk... Saját anyagi erőnkől tartottunk vissza két képzett külföldi pilótát, akik minket oktattak. Aztán néhány szerelőt is a gépek miatt. Majd áttért a pénzügyre is:

— Az anyagiak bizony nagy gondokat okoznak, mondotta szomorúan az aviatikus. Tökénk fogytán: a tanulmány pedig sok pénzbe kerül. Kérni, könyörögni meg restelünk!

Igy vagyunk a magyar aviatikával! Nem is megyünk vele sokra. Ha majd grófjaink elhatározzák magukat a repülés tanulására, úgy talán sikerül megteremtteni a magyar aviatikát.

Ez tehát gazdag nagyuraink a szívekkel, jobban mondva a kővér erszényekkel!

(Hol maradtak az idegenek?) A repülőversenynyel nagy idegenforgalmat akartak elérni. Az Idegenforgalmi Vállalat bizott is ebben, de hiába, idegenek csak nem jöttek a versenyre, kivéve a pilótákat. Azok is kárunkra, mert pénzünket elvitték. A vállalat csalódva konstatálta, hogy az idegenek elidegenedtek tőlünk, dacára egy érdekes aviatikai versenynek is.

Alkalmam volt beszélni a vállalat egy főemberével, aki a következőket mondta:

— Az idegenek tartózkodása megteremtette az ugynevezett „idegenforgalom esődjét.” Ezen ne esodálkozzunk! Hiszen a külföld az aviatikai versenyek rendezésével már megelőzött bennünket. Ha már külföldi ket akarunk idecsalogatni, akkor más módot kell kieszelnünk. Sokkal érdekesebb volna, ha nemzeti ünnepek keretében mutatnánk meg a világnak specialitásainkat. Ilyennek gondolom például a magyar lovasjátékokat is. Hogy gyönyörködne a külföldi ember ennek látásán és legalább hírnevünk emelkedne...

Mennyire is igazat mondott ez az uriember és mennyire megszívlelendő volna az? Tényleg bekövetkezett ez az újfajta esőd is a most illetékes urak: Rajta! Ki kell köszörülni azt a nagy csorbát, amelyet az aviatikai versenyen ejtett a vezetőség.

Eletbiztonsági reform a lovasuton.

A kereskedelmi miniszter rendelkezése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 6.

A múlt év folyamán a lovasutársaság kocsijai rövid időközön belül többször okoztak baleseteket. A legsúlyosabb következményű elgázolás a Minorita templom előtt történt. Antal Mihály rendőr tizedes az életével fizette meg, hogy a szigorú tilalom dacára a láncsal elzárt első perrenál akart a kocsira felszállni. A kerekek alá került, azok elvágták egyik lábát és a rendőri intézkedést figyelembe nem vett szerencsétlen ember elvérzett.

Sarlot Domokos rendőrfőkapitány a véres katasztrófa napján ártírt a közuti vaspálya részvénytársaság igazgatóságához és meghagyta, hogy a lovasuti kocsik közbiztonságának fokozására tegyenek meg haladéktalanul minden intézkedést. Elrendelte, hogy a perronokon teljesen elzárható ajtókat alkalmazzanak, a fékeket pedig cseréljék ki.

A társaság a főkapitány rendelkezése ellen felelősséggel élt. A tanács helybenhagyta a rendőri határozatot, a belügyminiszteriumban azonban érdemileg nem is tárgyalták, mert az, közuti vasutáról lévén szó, nem a tanács, hanem a közigazgatási bizottság és a kereskedelmi miniszterium hatáskörébe tartozik.

Arad város közigazgatási bizottsága elé került ezután a társaság felelőssége, melynek a rendőrség intézkedését jóváhagyó határozata ellen a kereskedelmi miniszterhez felelőszett.

A kereskedelmi miniszter ma érkezett leiratával a rendőrfőkapitány intézkedéseit hatályon kívül helyezi. Nem lehet — ugymond a miniszter — olyan biztonsági intézkedéseket elrendelni, melyek veszedelmeket szülhetnek. Már pedig a mind két perronon szilárdan zárdó ajtók a kocsiban ülő közönség életbiztonsága szempontjából nem megfelelőek. Esetleges pyors leszállást akadályoznák meg és az ilyenek alkalmazására nem is kötelezi a társaságot.

Azonban elreldeli, hogy a leirat keltől — június 29-ikétől — számított kilenven napon belül, a fővárosi villamos kocsikra bevált perren elzáró ajtókat alkalmazzon, még pedig az első felszállónál. Felhívja a közigazgatási bizottságot arra, hogy a társaságtól idejekorán kérje be a terveket és azokat terjessze fel jóváhagyás céljából és gondoskodjék arról, hogy a személyszállító kocsik a jelzett hatánapig elzáró készülékkel ellátottak legyenek.

A közigazgatási bizottság holnap tartandó ülésén teszi meg a szükséges intézkedéseket.

Harcok előtt.

Készülődés a felirati vitára.

Távirati tudósítás.

Arad, július 6

A munkapárt felirati javaslatát már ismeri az ország. Ennek a más viszonyok között éppen csak formai jelentőségű államirratnak a tartalmához mérk a többi pártok a maguk egész belső lényétárházának szánt felirataikat. Egymás tullicitálása lesz a hosszú készülődés eredménye, melytől az ország pedig éppen most várja termékenyítő és biztos fejlődést jelentő gondolatokat. Az ellenzéki pártok az ország legnagyobb kárára, éppen most a leggyengébbek. Egyesülési kísérleteik sorra kudarcosul végződnek és így kevés remény van arra, hogy a felirati vita során más elfogadható ideát tudnának a nagy, kompakt egységet alkotó munkapárt felirati javaslatába felvételni.

Ma érkezett távirataink itt következők:

A felirat és a pártok.

Budapestről jelentik: A képviselőház mai ülésén beterjesztett többségi felirattal és saját felirati tervezeteikkel holnap foglalkoznak a pártok. A néppárt esütörtökön este 6 órakor, a Kossuth párt 7 órakor tartja meg értekezletét. A Justh párt esütörtökön délután 5 órakor tartja meg értekezletét.

Kudarcosul végződő pártvacsora.

Budapestről jelentik: Ma este tartották meg a két Károlyi gróf kezdeményezésére az első közös vacsorát, amely az ellenzéki elemek egyesítését célozza. A vacsorán összesen tizenötan vettek részt, Kossuth és Justh-pártiak. Így a többek között jelen voltak Károlyi Mihály gróf, Károlyi József gróf, Batthyány Tivadar gróf, Batthyány Pál gróf, Polónyi Dezső, Hammersberg László, Kobek Kornél.

A bankkérdés

A N. Fr. Pr. mai száma közli, hogy Bilinski pénzügyminiszter néhány nap múlva Budapestre utazik a bankügyről tárgyalni Lukács László pénzügyminiszterrel, hogy a vitás kérdéseket végleg rendezzék. Ha ez sikerül, ekkor a szakreferensek fogják folytatni a tárgyalásokat. Magával az Osztrák-Magyar Bankkal a parlamenti szünet előtt nem lesznek tárgyalások; azok előreláthatólag őszre maradnak.

A lapnak Budapestről a banktárgyalásokat illetőleg a következőket jelentik:

Az agráriusok a jegybank privilégiumának meghosszabbításakor ismét elő fognak állani azzal a régi követelésükkel a mezőgazdasági hitelt illetőleg, hogy az Osztrák Magyar Bank honorálja a mezőgazdasági Solo váltókat, a melyek az új arafélskor lesznek esedékesek. Eddigelé a jegybank hallani se akart erről és a két pénzügyi kormány is visszautasította a követelést. Bajos is volna feltenni a magyar kormányról, a mely a készfizetések felvételére törekszik, hogy ugyanakkor a mezőgazdasági váltókra új kölcsönöket engedjen, holott tud-

valevőleg ezeknek hosszú a lejáratuk és nem elegendő a fedezetük. A jegylank bajlandó a jelzálogok nagyobb arányu kiterjesztésével megfelelni az agrár követeléseknek, de erre a jelenlegi alapezabályok nem adnak módot, mert ez idő szerint a jelzáloghitel mértéke 300 millió koronában van megszabva.

A kereskedelmi szerződések.

Budapestről jelentik: Ma egész nap folytak a tanácskozások az osztrák és magyar szakminiszterek között a kereskedelmi szerződési tárgyalások ügyében. Magyar részről Hieronymi és Serényi, osztrák részről Weiskirchner és Popp miniszterek, a külügyminiszterium képviselőjében Roessler Mórle osztályfőnök és Forgách gróf belgrádi nagykövet vettek részt. A szerb kereskedelmi szerződéses tárgyalásokkal foglalkozott a bizottság, mely egyértelmű megállapodásokra létesített és azok keresztültelével Forgách gróft bizta meg.

Meghírsult pártalakítás.

Budapestről jelentik: A román mérsékelt párt alakításának ügye zátonyra jutott. Sokan azt remélték, hogy a választások után a román egyházak főpapjai megragadják az alkalmat, hogy eszmecserét folytassanak ebben az irányban, de a főpapok teljes passzivitást tanusítottak s nagyobb részük kijelentette, hogy nem akar a politikában aktív részt venni.

Kultuszminiszteri államtitkár.

Budapestről jelentik: A vallás- és közoktatásügyi miniszterium politikai államtitkári állásának betöltését illetőleg egyik napilapban oly híradás jelent meg, hogy az az állást Náray-Szabó Sándor címzetes államtitkár foglalja el s őt a református Tisza István gróf is szívesen látná ez állásban. Illetékes helyen ezzel szemben kijelentik, hogy a miniszterium vezetője a politikai államtitkári állás betöltését nem tartja aktuálisnak, mert erre az állásra a költségvetésben fedezet nincs. E tekintetben a viszonyok csak a legutóbbi időben változtak meg némileg. Ha az államtitkári állás betöltésére sor kerül, úgy erre a vallás- és közoktatásügyi miniszterium vezetősége mindenesetre oly egyén kinevezését fogja javasolni, akiben teljesen megbízhat s akinek egyénisége a miniszter és a politikai államtitkár közt megkívántató teljes harmónia tekintetében a legteljesebb garanciát nyújtja.

Serbán Miklós nyilatkozata.

Budapestről jelentik: Serbán Miklós dr. országgyűlési képviselő ma nyilatkozatot tesz közzé, s kijelenti, hogy nemcsak mandátumáról mond le, hanem itt hagyja Magyarországot is, ha bebizonyítást nyer róla és választóiról terjesztett az az állítás, mintha a választási harcban úgy nyilatkozott volna, hogy Románia katonasággal fog betörni Magyarországra, ha őt meg nem választják. Serbán felhívja a belügyminisztert, hogy hivatalból indítsa meg ellene a bűnvádi eljárást.

A külügyminiszter szabadságon.

Aerenthal gróf külügyminiszter, mint Bécsből jelentik, tegnap este a Rausnitz melletti Dobranba utazott, hol július 21-ig marad, a mikor négy heti tartózkodásra Marienbadba utazik.

Kossuth Ferenc Wiesbadenben.

Budapestről jelentik: Kossuth Ferenc a múlt nyáron Wiesbadenben kezeltette magát, úgy látszik elég eredménnyel, amennyiben egész télen, sőt a farszázó kortesutak dacára egész tavasszal jól érezte magát. Ennek folytán ez évben Wiesbadenbe fog utazni. Kossuth

Ferenc már június hónapban szeretett volna Wiesbadenbe menni, erről azonban a politikai állapotok miatt le kellett mondania. Ugy tudjuk, hogy a mostani dispoziciók szerint, mi helyt a felirati és az indemnitás fölötti vita véget ér, Kossuth azonnal elutazik Wiesbadenbe, ahol négy hétig marad.

Izetlen tréfa Görgey halálával

Hamis távirat „A Nap”-hoz.

Távirati tudósítás.

Arad, július 6

A fővárosi sajtóviszonyokra jellemző eset tartja ma lázban Budapestet. Egy újságíró — aki estilapnál dolgozik — hamis néven szenzációs tartalmu táviratot küldött egy estilap szerkesztőségének nyilvánvalóan azzal a szándékkal, hogy a konkurrens lapot kompromittálja. A terv nem sikerült, a fegyver visszafelé sült el. Azonban az eset maga, amely példátlanul áll, mutatja legjobban, mennyire elfajultak a lapviszonyok Budapesten. A tultermelés elérte tetőfokát, lap-lap után bukik meg és a meglevők csak nagy erőfeszítéssel tudják magukat felszínen tartani. Ilyen körülmények között jönnek létre az olyan esetek, mint a tegnapi, amelyről a következőkben számolunk be:

„A Nap” szerkesztősége tegnap délután három órakor a következő táviratot kapta:

— Görgey kettőkor meghalt.
Közjegyzői iroda.

A szerkesztőség megállapította, hogy ez a távirat hamis. A szerkesztőség nyomban a rendőrséget vette igénybe és a nyomozás során a következő szenzációs részletek derültek ki:

A főposta távirati osztályán tegnap délután két óra harminc perckor adták fel a sürgőnyt. Egy tisztviselő vette át a blankettát, megszámlolta a szavakat és 42 fillért írt a sürgönyre. A tisztviselőnek gyanus volt a távirat szövege. Fogta a sürgőnyt és megmutatta az osztályvezetőnek. Az osztályvezető kihajolt az ablakon és megkérdezte a hordárt — mert hordár volt a feladó:

— Tudja, ki a feladó?

— Tudom, mondta a hordár.

Tovább nem érdeklődött a tisztviselő és felvette a sürgőnyt, mely érhető szenzációt keltett az éppen lapzártá előtt levő szerkesztőségben. A Nap azonnal kitelefonált Visegrádra és így derült ki a hír valótlanága.

Sándor László rendőrkapitány, aki a nyomozást vezeti, Schön Jeremiás detektívvélel előállította a 190. számú hordárt, aki a rendőrségen a következőket mondotta el:

— Nevem Léderer Aschet, 65 éves vagyok, Tarnowben (Galicia) születtem. A Dobutca 84. sz. alatt lakom. Nős vagyok, hat gyermekem van. Tegnapi délután két órakor meg szólított a főposta előtt egy ur. Fekete haja, fekete bajusza volt. Az illető ur azt mondotta, hogy negyed háromkor menjek fel Koronaherceg-utca 10. számú házban levő III. emeleti lakására. A mondott időben felmentem, az illető ur átadott egy sürgőnyt, a kezembe nyomott egy koronát és meghagyta, hogy nyomban adjam fel a táviratot. Én elmentem a főpostára és feladtam. Gyanus volt előttem, hogy a kisasszony nem vette fel azonnal, hanem megmutatta előbb az egyik tisztnek, aki engem kérdőre vont. A távirat Budapestre szült. Meg kell jegyeznem, hogy a távirat feladója régi megbízóm.

— Hogy hívják? — kérdezte a rendőrkapitány.

— Pásztor Árpádnak, — mondta a hordár.

A vallomás alapján Sándor kapitány azonnal maga elé idéztette Pásztor Árpád íróit, az

„Az Est” munkatársát. Pásztor megjelent a főkapitányságon és Sándor kérdésére beismerte, hogy Léderer igazat mondott; a hamis táviratot ő adta fel és ő írta alá a távirat feladójának a közjegyzői irodát.

A kapitány kérdésére, mi volt tettének oka, Pásztor ezt mondta:

— Tisztára jóindulatból küldtem el a sürgőnyt A Nap szerkesztőségének, melynek valamikor munkatársa voltam. Bányai Elemér dr. kollégámmal mentem két óra felé lakásomra s mert nem akartam, hogy ő megtudja, hogy A Napnak adok tudósítást, csak akkor intettem magamhoz a hordárt, mikor Bányai elvált tőlem. Feladónak azért tüntettem fel a közjegyzői irodát, mert nem akartam a magam nevét szerepeltetni.

A rendőrség a nyomozást befejezte és az ügyet áttette az ügyésszékhez, mely a Btkv. 379. §., illetőleg a Novella 50. §. alapján csalás miatt megindította az eljárást Pásztor Árpád ellen.

Harmath Józsa sürgönye.

A reitélyes Friedmann.

Tegnap délből, éppen „Amor a pénzügynök”-öt próbálták, amikor egy kerékpáros sürgönyhordó jelent meg a nyári színház bejáratánál és Harmath Józsa kereste. Mikor a bájos naiva megtudta, hogy sürgönye jött, nem tudott elfojtani egy sikoltást.

— Mi bajod Józsa? — tudakolta részvétellel Kulcsár.

— Semmi, felelt a művész, de nem szeretem a sürgönyöket. Mindjárt oda vagyok, ha a küldőncöt meglátom. Mindig a legrosszabbtól tartok.

— Ugyan ne légy olyan ijedős, nyugtatta meg a direktor és a többiek is köré sereglettek, hogy szükség esetén segítségére legyenek. Benkőné részvétellel tölt a háta mögé egy széket, Várnay pedig az asztalhoz ment, ahol a víz állott.

Igy mult el néhány pillanat, de a várt ájulási jelenet elmaradt. E helyett Harmath Józsa a legnagyobb csodálkozást tükröztette vissza.

— Nem értem, abszolúte nem értem, — mondta és átnyújtotta a sürgőnyt Szendreynek. Az igazgató hangosan olvasta:

Bécs, VI/6.

Esti gyorsal érkezem. Vonatnál várjon.

Friedmann.

Általános elképedés.

— Hát nem ismered Friedmann? — kérdezte a direktor.

— Három éve nem voltam Bécsben, soha ilyen nevű emberrel még össze nem jöttem. Nem értem a dolgot. Igazán nem értem.

Néhány percig töprengve állottak, míg végül Delly megkönnyebbülten ütött Kulcsár fejére:

— Megvan! — kiáltott diadalmasan.

— Mi van meg, mi van meg? — tudakolták kíváncsian és körülvették.

Delly diadalmasan mosolygott:

— A megoldás, — felelte és büszkén nézett körül.

— Beszélj már, beszélj már, — sürgették mindenfelől, de a kiváló társalgási színész ez esetben nem mutatott a társalgásra nagy hajlandóságot. Pár percig szótlanul állott és csak akkor nyitotta ki a száját, mikor Beregi megfenyegette:

— Te Lejos ha azonnal nem beszélsz, soha többé nem hallgatom meg Csicsónét.

Ez hatott. Delly, aki üres óráiban álzenész nagy könyörgéssel rávette Beregit, hogy minden

hónapban kétszer menjen el a lakására meghallgatni, mennyire haladt a heggedülésben. Beregi már tizenegyszer volt nála, de sohase hallott mást, mint Csicsónét.

Mikor egyszer emiatt panaszkodott, Delly szemrehányóan nézett rá:

— Kubelik 597-szer játszik el egy darabot, míg előadja Issay ezerhuszonnyolc-zor. Hát mit akarsz tőlem. Én mindössze nyolc hónapja játszom a Csicsónét.

Szóval, hogy visszatérjünk a sürgönyre, Delly megjéjt és beszélni kezdett:

— Hát nézzétek, ugye a sürgöny Harmathnak szól, Arad, Nemzeti Színház. De az nincs ott, hogy melyik Harmathnak. Hátha Harmath Ilonkának szól. Ő ugy tudom volt Bécsben.

— Persze, pe sze, kiáltottak megkönnyebbülten és rögtön előfogták a kar szepét. Harmath Ilonka azonban erősen tagadott.

— Igaz ugyan, hogy én voltam Bécsben, de Friedmann nevű urat nem ismerem.

A helyzet kezdett bonyolódni. Delly megszeppenülten húzódott hátra, Harmath Józsa pedig elhatározta, hogy a sürgőnyt átadja az urának. Hadd intézkedjen ő.

Ugyis történt. Heppes Aladár elhatározta, hogy végére jár a dolognak és este hétkor feleségével kiment a vonathoz. Megjelent ott Harmath Ilonka is, akit szintén kergetett a kíváncsiság.

Hétkor berobogott a gyors. Nagy sürgős-forrás támadt. Pár perc múlva a vonat tovább ment és az uasok teltisztultak a peronról. Egyedül egy ur maradt ott, egy vörösbajuszu köpcös ur-ember.

— Ez lesz az, mondotta Heppes és hozzálépett.

— Uram, ön Harmath Józsa keresi? ugye?

— Igen, felelt meglepődve az idegen, a kisasszonyt várom.

— Mit akar ön Harmath Józsaától, firtatta Heppes.

— Kérem, — válaszolt az idegen — nem értem ezt a faggatást. A kisasszony régi ismerősöm...

Harmath Józsa elébe állott:

— Ön engem ismer? — kérdezte szigorúan.

— Nincs szerencsém önhöz asszonyom, felelt udvariasan a vörös ur.

— Hát talán engem gondol? — rohanta meg Harmath Ilonka.

— A kisasszonyt se ismerem, csodálkozott az idegen. De igazán nem értem...

Néhány percig tartott, míg kimagyarázták a dolgot. És ekkor jött a meglepetés. Az idegen elmondotta, hogy pár hét előtt Bécsben megismerkedett egy színésznővel, aki Harmathnak nevezte magát és azt mondotta, hogy aradi. Neki gyakran van Aradon dolga és fel akarta ezt az alkalmat használni az ismeretség felújítására.

A színház tagjai lázban vannak azóta és mást se tesznek, mint nyomozzák, hogy ki lehet az ál Harmath Józsa.

— 6 —

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Karambol az állomáson. Egy három év előtti vasuti karambol tárgyalt másfél napon át az aradi törvényszék. 1907. decemberében két egymáshoz csatolt motorkocsi nekiszaladt a körösvölgyi vágányon álló egyik tehervonat szerelvényének. Az összeütközés következtében a motoron levő fűtő, Szabaday Mihály leesett a motorról és 8 napon tul gyógyuló sérüléseket szenvedett. Az ügyésség a gondatlanság okozói: Várady József asszv. motorvezető, Minda Péter kocsivezető és Sándor István motorkísérő ellen a btkv. 310. §-ba ütköző gondatlanságból okozott testisértés és a 433. §-ba ütköző közveszélyes cselekmény vétsége miatt

vádat emelt. Az előbbi büncselekmény miatt az eljárást az ügyészség beszüntette és a mai tárgyaláson csak az utóbbi miatt vonta őket felelősségre. A vádlottakat Krenner Zoltán dr., Kell József dr. és Komlóssy József dr. budapesti ügyvéd, a Mozdonyvezetők Országos Szövetsége ügyésze, védelmezték. A bíróság Mindát felmentette, Váradyt egy hónapi, Sándort egy heti fogházra ítélte, a büntetéseket azonban a Novella alapján felfüggesztette. A hivatalvesztés kimondását a bíróság mellőzte. Ugy az ügyész mint a vádlottak megnyugodtak az ítéletben.

Szabálytalanságok a csipkeverő-iskolában.

A festőművész tragédiájának okozója.

Távirati tudósítás.

Arad, július 6.

Megírtuk, hogy Papp Henrik, a kiváló festő- és iparművészeti tanár azért lett öngyilkos, mert a csipkeverő-tanfolyamon kiképzett két- száz tanítónő állás nélkül maradt és a tanfolyam is kudarcra végződött. Ugy, hogy a kultuszminiszter beszüntette a kurzust.

Beavatott helyen azonban ennél többet is tudnak a finom lelkű művész halálának közvetlen okáról.

Papp Henrik művészelképével élén állt egy olyan akciónak — mondotta egy újságírónak a kitűnő forrás, — melyet szíve mélyéből utált. Pedig akkor még nem is tudta, hogy az anyagi csőd minő felelősséget mér az ő vállaira.

És itt lép előtérbe egy új alak, aki nagyrészt okozója lett Papp Henrik katasztrófájának. A művész mellé tudniillik beosztották adminisztratív vezetőnek Ascher Alajost, az Iparművészeti Múzeum tollnokát, aki az anyagi ügyekben gyermekdedül tudatlan Papp Henrik helyett intézkedett. Egy szép napon aztán arra ébredt Papp Henrik, hogy deficit és szabálytalanságok miatt nagy anyagi felelősség hárul rá, azonfelül pedig — amitől még jobban irítozott — erkölcsi becsületbeli integritását fenyegette az esetleges fegyelmi vizsgálat.

Ascher Alajos tudniillik, akit bátyja, egy kultuszminiszteri számtanácsos protekciója vitt előre, túllépte hatáskörét, több pénzt vett fel a megengedettnél és egyéb szabálytalanságokat is követett el, úgy hogy körülbelül 15-20.000 korona deficit mutatkozik az eddigi számítások szerint.

Szegény Papp Henrik, aki soha életében aktákkal nem bíbelődött, keserves nyögések és kétségbeesés közepette revidálta az aktákat, a nélkül, hogy tiszta képet tudott volna magának alkotni a helyzetről. Késébe volt esve, rémüldözött a különben is lappangó neurasteniában szenvedő ember, akit egy súlyos betegség még fogékonyabbá tett az idegesség kinjaival szemben. Feltette becsületét és anyagi biztonságát, de egyetlen reménysége Fittler Kamill volt: majd ha az meggyógyul, az átveszi az aktákat és rendbehoz mindent. Ekkor meghalt Fittler, Papp Henrik utolsó reménysége.

A művész lelki egyensúlya megroppant. Szeme előtt minden elhomályosult. Kereste a halált.

Ascher Alajos ellen most állítják össze a vizsgálathoz szükséges adatokat. Hogy mi lesz a vége: fegyelmi vagy más természetű büntetés, az a vizsgálat kialakulásától függ. Ascher különben már fegyelmi eljárás alatt áll, a mennyiben a csipkeverő-iskolában alkalmazott hölgyek azzal vádolták, hogy becsúszott

ajánlatokkal üldözte őket. Radisich Jenő rendelkezésére most állítják össze a minisztérium számára az Ascher Alajosra vonatkozó aktákat.

Az osztrák parlament elnapolása.

A Bienenrth-kormány kudarca.

Távirati tudósítás.

Arad, július 6

Az osztrák hivatalos lapnak, a Wiener Zeitung-nak mai száma — mint Bécsből jelentik — császári kéziratot közöl, mely szerint legfelsőbb elhatározás alapján a Reichsratot máától kezdve bizonytalan időre elnapolták.

A képviselőház elnapolása az osztrák kormány vereségét jelenti. A kormány meghátrált a délszlávok obstrukciója elől és nem bírta tető alá vinni az olasz jogi fakultásról szóló törvényjavaslatát. A szlovének, a csehek, sőt az obstrukciót csendesen támogató lengyelek is diadalujjongással fogadják a válság kitörését és biztosra veszik, hogy őszre teljesen ők lesznek a helyzet urai. Főcéljuk most egy szláv unió alakítása, hogy így a szlávok a keresztényszociálistákkal szövetségre, alakíthassanak új kormányt. De mind valószínűbb, hogy őszre, ha nem is teljesen új kormány, de a rekonstruált Bienenrth-kormány fog az ügyek élén állani és kísérti meg a Reichsrat munkaképességének helyreállítását. Sok reménység erre nincs és éppen ez a sávár helyzet magyarázza meg, hogy az osztrák pártok most erősen tartanak attól, hogy a magyar kormány a banktárgyalásoknál kihasználja Ausztria válságát. A keresztényszocialista Reichspost már a mai számában így ír:

— A mai helyzetben egy dologról nem szabad megfeledkezni. Arról, hogy Magyarországon most erős parlamenti kormányzat van, a mely a birodalmi politika igényeit igen pontosan fogja teljesíteni. A tapasztalat mutatja, hogy mikor a magyar parlament munkaképessége az osztrák képviselőházé meghaladja, a monarchia súlypontja mindig Budapestre kerül. Nagyon veszélyes volna a monarchiára, ha a Khuen-kormány és annak kurátora, Tisza István gróf, a magyar parlament élén ugy szerepelhetnének, mint a birodalom védői, míg az osztrák parlament megbénulása azt a véleményt keltené, hogy Ausztriában az alkotmányos élet lehetetlenség és a dinasztia támasza Magyarország.

A Reichsrat minden valószínűség szerint csak októberben ül újra össze.

Képviselői körökben úgy tudják, hogy a kabinet októberig változatlan marad, de közvetlenül a képviselőház megnyitása előtt Wrba vasúti miniszter, Ritt közmunkaminiszter és Bilinski pénzügyminiszter kilép a kabinérből.

A cseh lapok az elnapolást a Bienenrth-kabinet teljes vereségének tüntetik föl. A Narodni Listi azt hangoztatja, hogy a Bienenrth-rendszer összeomlott, mert a német nemzetiek vízen evezett. Be kell zárni a képviselőházat és új birodalmi politikát inaugurálni, mely a monarchia tényleges és természetes viszonyaival számol.

TANÜGY.

(—) Az A. V. T. E. tagjainak. Az A. V. T. E. tagjait felkérem, hogy az egyesület, a Kovács Vince alapítvány és a Tanítók Házába való felvétel és „Eötvös alap”-i segélyeztetés iránti kérvényüket teljesen felszerelve f. évi július hó 12-éig bezárólag hozzám beküldjék. Kovács Vince egy. elnök.

IRODALOM ES MUVESZET.

A színház műsora:

Csütörtök: Theodor és társa, bohózat. Vendrey Ferenc, Tapolczai Dezső és Vendrey Vilma fellépte.

Péntek: Theodor és társa, bohózat. Vendrey Ferenc, Tapolczai Dezső és Vendrey Vilma fellépte.

Szombat: Sasflók, színmű.

Vasárnap: Este: Ember tragédiája, dráma.

Theodor és társa.

(Bohózat 3 felvonásban. Írták: Nackey és Armont. Fordította: Salgó Ernő. Bemutató előadás.)

Ha két francia szerző összeáll és elhatározza, hogy halálra kacagtat egy csomó embert, akkor ez a szándékuk okvetlen megvalósul. Ők megírnak egy három felvonásos darabot és a publikum nagy részét a mentők szállítják haza a színházból és még előadás után is szívóból kacagunk, ha vissza gondolunk Nackey és Armont darabjára.

Pompás bohózat ez a Theodor és társa, a legjobb francia bohózatok közül való. Csupa ötlet, szellemesség, kacagtató helyzetek végteleen sorozatából van összeállítva.

Aki szeret és tud egy egész estén át életveszedelem nélkül kacagni, nézze meg a Theodor és társát, hálásan fog megemlékezni a kitűnő szerzőkről.

És érdemes megnézni a darabot magáért a pompás előadásért is. Egybevágóbb, gyorsabban perdülő előadást régen láttunk. Kitűnő vendégeink: Vendrey Vilma, Vendrey Ferenc és Tapolczai Dezső mellett társulatunk művészei is nagyszerűt produkáltak. Lehetetlen minden egyes szereplőnek pompás alakítását különkülön méltányolni. A vendégek brillíroztak, de a mieink sem maradtak mögöttük. Novák Irén nagyszerű volt Adrienne szerepében. Dolly valószínűleg galvanizálta környezetét temperamentos játékkal. Leórey felülmúlhatatlan humorral adta Clodomir fragilis szerepét. Várnay kitűnő volt, mint mindig. Kisebb szerepeikben is jók voltak Polgár, Kulcsár és Szabó Lajos. H. G.

* Theodor és társa. Ma Theodor és társa, rendkívül mulattató francia bohózat kerül színre másodszor Vendrey Ferenc, Tapolczai Dezső és Vendrey Vilma vendégfellépésével.

* Keleti Juliska az aradi színházban. Keleti Juliska, a Fővárosi Cabaret primadonnája hét-főn, e hó 11-én lép a nyári színházban. A művésznek legnagyobb sikert elért számaival fog az aradi közönségnek művészi élvezetet nyújtani. A művésznőt zongorán Csányi karmester kíséri. Jegyek az előadásra vasárnap reggeltől kaphatók.

* Sasflók és Az ember tragédiája. A Sasflók szombaton és Az ember tragédiája vasárnap este kerül színre a nyári színpadon.

* Napoleon életét írta meg a kiváló megfigyelő és elsőrangú belletrista nagy rátermettségével Pekár Gyula. Ezt az érdekes leírást, melyet három felvonásra osztott be a szerző szerdán este mutatták be rendkívüli tetszés mellett az Urániában. A hallgatóságot mindjárt a bevezetéssel megkapja a szerző. Magas szárnyalású előző után azonnal a tárgyra tér Pekár Gyula és mélyeséges érdeklődéssel figyelünk a darab minden szavára. Napoleon glóriás alakja ma is úgy él közöttünk, mintha ma is ő irányítaná a világhistoriát. A nagy ember alakját ma is bámulat környezi és ma éppugy vannak fanatikus Napoleon imádók, mint voltak a hős életében. Pekár Gyula darabjában nem száraz történelmet ad, hanem egy érdekes regényt, mely az utolsó szögig fogva tartja a hallgatóságot. Megleveníedik előttünk a nagy császár egész környezete, Jozefin császárné, Mária Lujza, a marsallok kara, a sok-sok hős egész légiója, a diadalmas csaták százai, Napoleon

életének drámai eseményei és fenséges befejezés-ként a világ egykori urának tragikus halála. Szent Lona szigetén Hudson Howe megkönyebbülésére és milliók gyászos fájdalmára. Nincs kultúrember akinek ne érdekelne az Uránia darabja és bizonyos, hogy a következő két előadást is szívesen nézi végig.

241

A drauci dráma epilógusa.

A férj nem békül.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 6.

Még élénk emlékezetben van az a házassági dráma, amely április elején játszódott le Drauc községben. Vikol Vilmos drauci földbirtokos és Wolf Béláné közötti öngyilkosságot követték el. A földbirtokos először az asszonyra löött rá, aztán saját szíve ellen fordította a fegyvert. Vikol rögtön meghalt, az asszony azonban csak jelentéktelen sérüléseket szenvedett és néhány nap múlva ki is került az ágyból.

A házassági dráma nagy feltűnést keltett megyeszerte, mert az előzményeket senki sem ismerte. Azt hitték, Wolfék példás egyetértésben élnek és a házasságot boldogsággal semmi se zavarja meg. Ez a hiedelem alapos is volt, mert maga a férj se gyanított semmit és fogalma sem volt arról, hogy felesége és a fiatal földbirtokos között szorosabb a barátság, mint azt a házassági hűség megengedi. A legrejtélyesebb különben az egész tragédiában az a viszony, amely az öngyilkos fiatalok között fennállott. Ugy az asszony, mint Vikol Vilmos, bucsulevelekben azt állítja, hogy ez a viszony a legtisztább, a legideálisabb platonikus viszony volt. A lélek szerete a fűzte csak őket egymáshoz.

— Emelt fővel, tisztán nézhetek a világ szemébe, írja az asszony egyik levelében, mert semmi olyat el nem követtem, ami a legkisebb árnyat vetne reám.

A férj azonban nem adott hitelt az asszony szavainak, esküdéseinek és ügyvédje, Nagy Sándor dr. útján válókeresetet indított neje ellen. A keresetben azt vitatja, hogy az asszony súlyosan vétett a házastársai hűség ellen, közte és Vikol Vilmos között meg nem engedett viszony állott fenn, kérte, hogy a bíróság a házasságot az asszony hibájából bontsa fel.

A válóper második mozzanata ma folyt le a törvényszék előtt. A békéltetési tárgyaláson mindkét házastárs ügyvédjével jelent meg.

Bittó bíró felhívására Wolfné kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. A házassági hűséget nem sértette meg, Vikolhoz való barátsága pedig nem lépte át a megengedett határt. Hajlandó férjével kibékülni. Amennyiben a bíróság mégis kimondaná a válást, úgy hozományi tőkéit és tartásdíjat igényel.

Wolf Béla kijelenti, hogy békülni nem hajlandó. Álláspontját a válókeresetben már kifejtette. Bárhol álljon is a dolog, felesége már azért, hogy egy idegen férfival öngyilkosságot követett el, súlyosan vétett a házastársai hűség ellen. Kéri a házasságnak a H. T. 80. §. a. pontja alapján felbontását az asszony hibájából. Az asszonyt sem hozomány, sem tartásdíj meg nem illeti.

A bíróság tanácskozára vonult vissza. Bittó elnök kihirdette a határozatot. E szerint a bíróság elrendelte a bizonyítást arra nézve, igazak-e a válókeresetben felhozott tények. A továbbiakról a bizonyítás eredményéhez képest fognak határozni.

HIREK.

Inzultált színővendék.

Egy katonatiszt afférje.

Távirati tudósítás.

Arad, július 6.

Mára virradó reggel kínos incidens történt Kolozsvárt a Bátya utcában. Az eset aktív hőse egy kolozsvári 62. gyalogezredbeli hadnagy, név szerint Beier Ottó, a hősnő pedig Schwarz Szeréna színővendék, akinek azonban csak passzív szerepe van a kellemetlen ügyben. A kínos incidensről a becsületében megsértett és tetteleg inzultált Schwarz Szeréna tegnap tett feljelentést a rendőrségen, ahol kihágás címen megindították a vizsgálatot a hadnagy ellen. A feljelentés, amely igen súlyos, de eddig még be nem igazolt vádakat tartalmaz, a következő:

Tegnap reggel úgy fél hat óra tájban Schwarz Szeréna színővendék a reggel érkezett budapesti vonatról gyalogosan hazafelé indult. Mídon azonban a Bartha Miklós-utcahoz ért, észrevette, hogy egy civil ruhás férfi halad messziről a nyomában. Így érkezett a leány a Bátya-utca sarkához s ekkor a férfi hozzá lépett. Ajánlatot tett neki, amire a leány visszautasító választ adott. A férfi erre női becsületében mélyen megsértette a leányt s mikor ez kikérte magának a sértő szavakat, a férfi állítólag tetteleg is inzultálta a védtelen nőt, úgy, hogy az orra vére megeredt.

Az esetnek szemtanúja volt a 19-es számú Sándor István nevű közrendőr is, aki már rég óta követte messziről a férfit. A rendőr, mikor látta, hogy a férfi tolatkodóan lép fel a nővel szemben, sőt már tetteleg is inzultálta, gyorsan a nő védelmére sietett. A férfi pedig látva a rendőrt közeledni, futásnak eredt, csakhamar eltűnt az éjszakában. A rendőr azonban felismerni vélte a férfit, aki nem volt más, mint Beier Ottó 62. gyalogezredbeli hadnagy. Ezt a feltevést megerősítette egy véletlenül arra hajtó bérkocsis is, aki szintén felismerte a civilben a hadnagyot. Hogy a rendőr és a bérkocsis nem csalódiak feltevéseikben, másnap tényleg bebizonyosodott, mert a leány előadása szerint másnap délután Beier hadnagy megjelent a lakásán és nagyobb összeg pénzét ígért neki, ha nem tesz feljelentést ellene. Azonkívül azt is megígérte, hogy a leány véres bluzát, amely az ütés következtében véreződött be, ki fogja tisztíttatni. A leány természetesen visszautasította az ajánlatot, mire a hadnagy eltávozott a leány lakásáról.

Igy a feljelentés ma be is érkezett a rendőrség kihágási osztályába, ahonnan azután, a vizsgálat megkezdése után, át fogják tenni az ügyet az illetékes katonai hatósághoz.

— Időjárás. Az aradi meteorológiai intézet jelentése szerint a hó 7-én az időjárás: változékony, szeles, hűvös, sok helyütt csapadék.

— A király ajándéka. Fővárosi tudósítónk jelenti: A király ma Sztójánovics Jenő karnagynak, aki az egyesült fővárosi és vidéki dalegyesületek nagy sverénádját vezényelte, briliáns mellűt adományozott. A gyönyörű mellűt a király két kezdőbetűje alkotja s fölötte a magyar korona van.

— Stettina államtitkár kihallgatása a Habarpörben. Kossuth Ferencnek és Sztörényi Józsefnek Habár Mihály szerkesztő ellen indított pörében Szlavak vizsgálóbíró ma délelőtt kihallgatta Stettina József kereskedelmi államtitkárt. A kihallgatás két óra hosszat tartott és közben megjelent a vizsgálóbíró előszobájában Sztörényi József volt államtitkár is.

— Temesmegye hódolata a királynak. Temesvárról jelentik: Temesmegye ma tartott közgyűlésén határozatot hozott a király nyolcvanadik születésnapjának megünneplése tárgyában. Az alispán indítványára a vármegye közönsége kimondotta, hogy a születésnap előestéjén a vármegye székháza díszesen kivilágíttassék, továbbá testületileg részt vesz a temesvári római katolikus székesegyházban tartandó ünnepélyes hálaadó istentiszteleten, valamint a király születésnapján díszközgyűlést tart és abból hódoló feliratot intéz őfelségéhez. Kimondotta, hogy a nevezetes évforduló emlékére egy, a király nevét viselő nagyszabású alapítványt fog létesíteni. Elhatározták, hogy megkeressék az egyházi főhatóságokat, rendeljék el, hogy az évforduló napján a vármegye területén levő valamennyi templomban hálaadó istentisztelet tartassék. A díszközgyűlés szónokának kijelölésére, a hódoló felirat szerkesztésére és a jótékonycélu alapítvány megalapítására a javaslatot végzett bizottságot küldtek ki.

— Az evangélikusok jubileuma. Alsókubinól jelentik: A szolnoki, 1610. évben Thurzó György, Árvavára ura és Magyarország nádora által összehívott első evangélikus zsinat 300 éves évfordulója alkalmából július 5-én és 6-án nagy ünnepségeket rendeztek Alsókubinban és Árvavaráján, amelyen a felvidék összes evangélikus lelkészei és intelligenciája megjelent, továbbá Zsilinszky Mihály titkos tanácsos is. Tegnap délután a megyeházán Lahoczky Miklós alsókubini árvaszéki elnök, evangélikus felügyelő elnökletével díszgyűlés volt, amelyen Zsilinszky Mihály a belmisi öljáról tartott nagy tetszéssel fogadott előadást. Utána R. D. D. alsókubini megyei főlevéltáros Taurzó nádorról és a szolnoki zsinatról tartott tanulmányos felolvasást, melyet a közönség hosszas tapsal honorált. Este közvacsora volt. Ma, az ünnepség második napja ünnepies istentisztelettel vette kezdetét az alsókubini ev. templomban. Délután Árvavarában folytatódik az ünnepély a vár térszán és a vártemplomban a nádor síremléke előtt.

— Világrekordok az aviatikában. Rheimsből jelentik: Leblanc aviatikus a bethoull meetingen, mint onnan táviratozzák, ma tulszárnyalta a 100 kilométeres világrekordot, amennyiben ezt az utat 1 óra 19 perc 18¹/₂ másodperc alatt tette meg. Morane aviatikus megjavította a 20 kilométeres világrekordot, amennyiben ezt a távolságot 18 perc 8 másodperc alatt tette meg. A Gordon-Bennet serlegért történt 100 kilométeres verseny végleges eredménye a következő: Első Leblanc 1 óra 19 perc 18¹/₂ másodperc, második Latham 1 óra 24 perc 58¹/₂ másodperc, harmadik Lobouchere 1 óra 25 perc 24¹/₂ másodperc.

— Az amerikai négergyilkolás. Newyorkból jelentik: A Jeffries fehér boxoló veresége miatt kitört utcai harcokban a legutolsó tudósítások szerint Newyorkban tizenhét embert öltek meg, kik közül tizenhárom néger. Ugy a fehérek, mint a feketék részéről több ezer ember sebesült meg. A legnagyobb volt a zavargás New Orleansban, hol egy néger két fehéret halálosan megsebesített. A lovasrendőrség 236 zavargót letartóztatott. Newyorkban egy négert halálra korbácsoltak és több mint száz embert veszedelmesen megsebesítettek.

— Sikasztó katonatiszt. Gyuláról jelentik: Rebreán Olivér volt 2. honvédgyalogezredbeli hadnagyot, aki két évvel ezelőtt a honvéd tiszti étkész pénziárából 1800 koronát elcsikkasztott és megszökött, a napokban Bukarestben, ahol mint újságíró működött, letartóztaták. Csendőrfedezet mellett a gyulai ügyészségre szállították.

— Gyermekgyilkos grófnasszony. Párisból jelentik: *Bourgesban* tegnap állott törvénnyel elítélte Goudalie grófnasszony, a ki hosszabb időn át egyik kocsijával folytatott vizionyt és mikor a szerelmenek következményei lettek, kalapzsinórral megfojtotta a kis gyermeket. Goudalie grófnasszony mindössze tízenyolc éves. Ideges, beteges hajlandóságú nő, a kinek családja a bourgeois arisztokrácia legtekintélyesebbjei közé tartozik. A kis komtesse azonban nem sokra becsülte arisztokra voltát és a kocsiát — mint az a tegnapi tárgyaláson elmondta — valósággal üldözte szerelmével. Két évig szövődött a titkos viszony, mikor aztán baj lett és most gyermekgyilkosság vádjával a szép grófiéány a törvényszék padján. Törvényszerűen bevallotta, hogy kalapzsinórral fojtotta meg a kis gyereket és egy szekrénybe rejtette el. A bíróság két esztendőre fogházra ítélte a gyilkos grófiéányt.

— Hofrichter Adolf — a kutyapusztító. Feltűnő eset híre érkezett ma Bősből. Egy Hofrichter Adolf nevű iskolaszolga, a ciankális merénylet névrokona, arzénmerényletet követett el és el akarta pusztítani Bős összes kutyáit. Rövid idő óta a legdrágább kutyák pusztultak el az utcán, valamennyit arzénikummal mérgezték meg, míg végre a rendőrség is közbelépett és kinyomozta a merényletet, Hofrichter Adolf megháborodott elméjű utódát. Pszichológiailag nagyon érdekes vallomást tett a beteg agyu ember. Elmondta, hogy már régóta leküzdhetetlen ellenszenvet érez a világ összes kutyái iránt. Amikor a vezérkari tisztek gyilkos merényletéről tudódott, hogy azt is Hofrichternek hívják, épen miként őt, megérett benne a terv, hogy most ő fogja elpusztítani mindazt, amit a világon legjobban és szívből utál: a koralet összes kutyáit. A névrokon is mérget használt. Orvosi adag arzénikumot szerzett be. Naponta több mint öt kiló húst vásárolt össze. A húst földarabolta és magázta a gyorsanlő mérlegben és minden nap több száz darab mérgezett húscsapatot ejtett el az utcákon, hogy azokat a kutyák megegyék. Azzal épséggel nem törődött, hogy a mérge az utcán jászadozó apró gyerekek szájába is kerülhet és megölheti őket. A szeme előtt csak egy cél lebegett, a miért még a lelke tisztességét is odaadta volna: vesszen minden kutya állat!

— Janek letartóztatása. A vasárnapi automobil-katasztrófa szomorú bűsét, — mint Budapestről jelentik — Janek Gézát ma reggel fél tíz órakor kibocsátották az újpesti Károlyi kórházból. Sebei még nem gyógyultak, de láza már nincs és nem kell feküdnie. A rendőrség befejezte a vizsgálatot, feljelentést tett az ügyészségen Janek ellen gondatlanságból okozott emberölés miatt és áttette az iratokat az ügyészséghez. A vizsgálóbíró ma délután elfogatási parancsot adott ki Janek ellen a megbízta a rendőrséget az eljárás foganatosításával. Fleckenstein Alfréd detektív Janek Gézát Magyar utca 8. szám alatti lakásán még a délután folyamán előállította a rendőrség a szokás szerint tartóztatta. Janeket holnap átkísérik a pestvidéki törvényszék fogházába.

— Az oroszországi kolerajárvány. Szentpétervárról jelentik: Oroszországban a kolera egyre terjed. Karkovban négyszázhatvan ember, Taurisz tartományban ötszázötvenöt ember meghalt. A lakosság körében óriási a pánik. A nép menekül a falvakból.

— Adományok a vízkárosultaknak. Budapestről jelentik, hogy a belügyminisztériumba újabban 6110 korona folyt be a krassószörény-megyei árvíz-károsultak részére. Az eddigi gyűjtések eredménye 253251 korona 75 fillér.

— Megtámadott katonai őrség. Nagybeszkekről táviratozzák: Egy négy emberből álló katonai őrség tegnap este tíz óra tájban betért a Proskó-féle vendéglőbe, hogy az ott mulatozó katonákat ellenőrizze. A korosmárosné, Bergkessel Ilona belekötött a káplárba és mikor ez az asszonyt félretolta, a korosmárosné a katonai őrségre támadt. Majd a mulatozók is körülvették az őrséget és Rager Lipót és Burger István az őrség legényeire vetették magukat. Az egyik katona erre puskatussal fejbe vágta Ragert, Burger pedig a felesége rántotta el a szurony elől, de még így is mindketten szuronysebesüléseket szenvedtek. Ez ügyben úgy a katonai, mint a polgári hatóság megindította a vizsgálatot.

— A város kisajátítási pert indít. A kereskedelmi miniszter engedélyezése alapján a város Szelle Józsefné ellen meg fogja indítani a kisajátítási pert. A törvényhatóság, mint azt megirtuk, elhatározta, hogy a Nádor- és Karolina-utak közt nyitandó Dobó-utóhoz szükséges és Szelléné tulajdonában lévő Bőrs Bóni-tér 4 számú telekből 68 négyszöglet megvásárol. Szelléné huszezer koronát kért a területért és egyezség nem is jött létre. Később hajlandó lett volna 6800 koronáért átadni, de a közgyűlés ezt az árt is magasnak találta. A miniszter a várost ezek után felhatalmazta a kisajátítási eljárás megindítására. A közigazgatási bizottság által kiküldött albizottság Steinhardt Mór dr. elnöklésével tegnap tartotta meg ülését, melyen úgy Szelléné, mint a város képviselői, Reichel Károly főügyész, Virágh Lajos főmérnök, megjelentek. Minthogy egyezség itt sem jött létre és a kisajátítási per megindításába mindkét fél beleegyezett, az aradi törvényszék birtokbírósága fogja megszabni a telek árát, melynek fejében a tulajdonos ezt a városnak átengedni köteles lesz.

— Levél Japánból. Egy Japánban utazó magyar az egyik tokiói újságból idézeteket küldött be egy fővárosi lap szerkesztőjének, annak bizonyítására, hogy még a legudvariassabb francia is szibériai barbár a sinamodoru és öködvességekben felolvadó japánhoz képest. Egy tokiói naplap a következő szerkesztői üzenetet küldte a mi nap egy amerikai írónak, aki cikket küldött a lap számára:

Híres testvére a napnak és a holdnak! Pillants rabzsolgátra, aki lábaid alá és csavarodk, aki a földet megcsókolja előttem a királyságotól várja, hogy élhessen és megszállhasson Késirátodat görögös élvezettel olvaslak. Ósietek csontjaira esküszünk, hogy ilyen reményű még sohasem volt a kezünkben. H. kiadnók, a császár ó fésége bizonyára megparancsolná, hogy a jövőben csak olyan cikkeket küldjünk, melyek a te művészhöz méltók. Évezredéig kellene várunk tehát, amíg lapunk újlag megjelenetnek így kénytelenek vagyunk visszatérni a bűvészkedéshez, rezketve és későbbbeve, visszatérni deni cikket.

Ugyancsak ebből a japán újságból való a következő kihirdetés:

Csinos asszony vagyok, sürtű hajjal, mely a felhőkhöz hasonlít; arcom selymes, mint a virágok szirma, tormetem karesu, mint a jegonye törzse és szempilláim a váltakozó félholdhoz hasonlók. Elég vagyonom van, hogy szorolmosemmel gondtalanul vándorolhassak az életen át; nap-pal a virágokban gyönyörködöm, éjjel a csillagok fényében. Ha akad olyan finom és előkelő férfi, aki elég művelt, okos, ügyes, szép és jóízű, örömmel részesítem a földön minden élvezetben a később majd együtt pinenek vele a sirban, rozs-színű márványemlék alatt.

Nincs kétség benne, hogy e kihirdetésre elegendő pályázó jelentkezett.

— Születések, halálozások és házasságok. Az aradi anyakönyvi hivatalban július hó 6-án a következő születéseket és halálozásokat jelentették be és házasságot kötöttek: Született: Seidner Rezső gabonakereskedőnek Zsuzsanna nevű leánya, Olteán Péter gépgyári napszámosnak Dameter nevű fia. Meghalt: Jeck Mária 8 hónapos leány, Csizsér Ferenc 36 éves vasúti tisztviselő. Házasságot kötött: Hangza Károly szobor Samu Máriával, Honfi Jenő kereskedő Molnár Etelkával, Joós Lajos postafőnök Wassits Erzsébettel.

— Francia likőrök legbiztosabb készítésére — házilag — a likőr aroma 1 üveg 60 fillér. Vojtek és Weisznál. 279

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvény-nél, csukorbetegség-nél, vörheny-nél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.

Természetes vasmentes ásványvíz.

Kapható ártanyitokorokodásokban és gyógyintézetekben.

SCHULTES ÁGOST

Budapest, Budapesti új. 2.

Szélhámos segédjegyző.

Csalás életbiztosítási kötvényekkel.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 6.

A nagyváradi kir. ügyészség egy nagy-stílusú szélhámos körzését rendelte el tegnap, a ki néhány évvel ezelőtt még segédjegyzője volt Csermő aradmegyei községnek, de csalásainak és sikkasztásainak egész sorozatával rövid idő alatt ismertté tette nevét az egész országban.

Legutóbb mint biztosítási ügynök járta be a községeket és néhány hét leforgása alatt öt csalást is követett el. A biztosító társaság azonban észrevette a bűnös manipulációkat a feljelentést tett a hűtlen ügynök ellen, a ki ugyilátszik legkevésbé sem szándékozott veszekelni büneitért, hanem gyorsan ismeretlen helyre távozott. A nagystílusú szélhámos legutóbb elkövetett csalásairól tudósításunk a következő:

Még alig volt 22 éves Morvay Géza, mikor a múlt év június havában az első nagyobb összeget, mint segédjegyző, Csermő aradmegyei községben elsikkasztotta. Az első sikkasztást gyors egymásutánban nyomon követte a második meg a harmadik sikkasztás is és a vége az volt, hogy nyomára jöttek az elsikkasztott összegeknek a Morvay Géza csak úgy szabadult meg a börtöntől, hogy azelőtt és rokonai gyorsan kiegyenlítették a hiányzó összegeket.

A sikkasztó segédjegyzőnek természetesen azonnal távoznia kellett a községből, de más állást szerezni nem tudott sehol sem. Jövedelme nem volt a így szinte rákényszerítette a nyomor, hogy ne térjen le arról az utról, mely a börtön felé vezet. Eleinte apróbb csalásokat követett el. Majd bejárta a községeket, állami kaszinóvizsgálónak adta ki magát a kaszinó-lajdonosoktól ellenőrző vizsgálat címen különböző díjakat szedett be.

Néhány hónapig tűzte Morvay ezt a foglalkozást, azután áttért a jövedelmezőbb foglalkozásra. Belépett egy szép napon a fővárosi biztosító társasághoz, a hol a megnyerő külsejű fiatal embert, mint üzletszerű kültisztviselőt alkalmazták. Működési helyéről Bihar-megyét tűzték ki, a hol Morvay Géza azelőtt kezdte meg munkáját, hogy biztosításokat kötött, de a saját nevére. A kötvényeket is ő vette át, a his-

tosítási díjakat azonban több paraszttal fizette meg.

Ez fel is tűnt a napokban a társaság igazgatóságának. Kérdést intézett néhány kötegyáni és nagyzealontai földműveshez, hogy milyen összeköttetésben állanak ők Morvay Gézával s mi az oka annak, hogy a Morvay Géza életbiztosításának díját ők fizetik? Erre a mezei földművesek azonnal felkeresték a Duna biztosító társaság nagyváradi főgynökét és elmondották, hogy ők a maguk részére kötötték biztosítást és nem a Morvay részére. A biztosításokra már két ízben is fizettek díjakat, melynek összege körülbelül 800 korona.

A biztosító társaság felvilágosította a gazdákat, hogy egy szélhámosnak lettek az áldozatai s a már befizetett díjakat csakis Morvaytól követelhetik vissza. A gazdák erre Morvay ellen a nagyváradi kir. ügyészségnél megtették a feljelentést s miután az ügyes szélhámos jelenleg ismeretlen helyen tartózkodik, elrendelte az ügyészség a körözését.

1951

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi izraelita kiházasító egyesület f. hó 10-én, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja évi rendes közgyűlését, melyen a megjelentek számára való tekintet nélkül hoznak határozatot. Kohn S. N. elnök.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, július 6.

Amerika 3-al magasabb. Kevés kereslet. jobb kínálat, 12,000 mm. 5 fillérrel magasabb.

Az árak 50 kilogrammonként korona értékben.

Áru	Ár	Ár
Buza 1910. októberre	9.13	8.06-9.07
Rozs 1910. októberre	8.93	6.88-6.89
Tengeri 1910. júliusra	4.42	5.40-5.41
Zab 1910. októberre	7.19	7.17-7.18

Budapesti értéktőzsde. (Táv. jelentés.)

— Júliu. 6. —

Magyar aranyárjádék 4%	113.20
Magyar koronajárjádék 4%	92.35
Magyar koronajárjádék 3 1/2 %	82.75
Magy. földteherm. kötvény 4%	92.35
Horvát-szlavon földteherm. kötvény	93.50
Magyar nyeregményorsorjegy kölcsön	225.—
Tiszasszab. és szegedi cserjegy kölcsön	155.60
Osztrák járadék papírban	94.—
Osztrák járadék esztiben	97.75
Osztrák járadék aranyban	116.50
Osztrák koronajárjádék 4%	94.—
1860. évi osztrák államsorsjegy	171.—
Osztrák-magyar bank-részvény	18.40
Magyar hitel-ank-részvény	840.75
Osztrák hitelintézeti részvény	667.—
Osztr.-mag. államvasuti részvény	141.50
20 francos arany (Napoleonkor)	19.05
Német birodalmi márká	117.40
London vista	289.87 1/2
Páris vista	95.25
20 márkás arany	23.49

A Temesvári Lloyd-Társulat

terménycsarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1910. Július 6.

Buza (szokvány-minőség):

75 kilogrammos uj ...	8.60-8.70
76 " " " " " " " "	8.70-8.80
77 " " " " " " " "	8.90-9.00
78 " " " " " " " "	9.10-9.20

Buza (Temesvári keresk. ár):

75 kilogrammos uj...	8.50-9.60
Rozs uj...	6.40-6.50
Árpa uj...	5.25-5.35
Zab uj...	6.25-6.30
Tengeri régi...	5.40-5.45

Felelős szerkesztő:

BOLGÁR LAJOS.

NYÁRI SZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1910. július hó 7-én:

Vendrey Ferenc, Tapolczay Dezső és Vendrey Vilma vendégfellelépével:

Theodor és társa.

Bohózat 3 felvonásban. Irták: Nackey és Armont. Fordította: Salgó Ernő.

SZEMÉLYEK:

Chenerol	Vendrey F.	Trache	Gerő János.
La P nouse	Vass Jenő	Pigasse	Polgár S.
Fourrette	Várnay Jenő.	Bigornot	Kulcsár L.
Theodor	Delly Lajos.	Adrienne	Novák Irén.
Clodomir	Leővey Leó.	Loulou	Vendrey V.
Malvoisier	Tapolczay D.	Juliette	Zalay Margit.

Kezdete 8 órakor.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Műsor 1910. július 7-én, csütörtök:

Nagy Napoleon sorozat:

1. A tüzérhadnagy és a kis mosónő. — 2. A kis dobos. — 3. — Bonaparte az Alpok közt. — 4. A vincennesi dráma. — 5. A danzigi herceg és madame Sans-Gêne. — 6. Austerlitz. — 7. A császár megsebesül. — 8. A császár és az ellenség. — 9. A visszavonulás. — 10. A császár sakkjátszmája. — 11. A fon enbleau-i bucsu. — 12. Waterloo. — 13. Szent-Mona.

Előadások délután 1/2 7 órától kezdve.

Este 9 órakor

N a p o l e o n

3 felvonásban, 190 színesen vetített és 16 mozgókép. Irta: Pekár Gyula.

Helyárak: I-es hely 1 kor., II-ik 80 fill., III-ik 60 fill., IV-ik hely 40 fill., V-ik hely 20 fillér.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

Az előadások alatt a cs. és kir. 33. gyalogezred zenekara játszik. — Cukrárszoda.

NYILTTÉR.

SZULTÁN FORRÁS

A húgyhajtó és húgysavoldó vizek királya, hó- és dús lithion-tartalmú ásványvíz.

Kiváló vegyi összetételük következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyagbajok esetében, valamint cukorbetegségekkel, csúszos bántalmakkal; továbbá a légző- és emésztőszervek hurutos bajainak gyógyítására

Igazgatóság: Budapest, IV. Ferenzy József-rakpart 22.

Külföldi elosztó: EPERJES.

Főelárusítók Aradon: Dür Gusztáv, a városháza szemben, telefon 118. Nagy Farkas, telefon 268. Fejér Gyula, telefon 71. sz. 281

Molyhalál!

Legjobb hatású szer

MOLYOK

és azok petéinek biztos kiirtására.

Egy üveg ára 2/10 literes 1 kor. 20 fillér.
1/2 literes 2 korona 20 fillér, 1 liter 4 kor.

RADICAL

molypusztító poralakban,

elismert kitűnő hatású erős rovénykeverék

—20, —50 és 1 koronás dobozokban, továbbá terpentinszesz, kámfor, naftalin, zuzott bors, lavendula, virág patchouli levél, bagarlapapír, stb.

Poloska irtásra

„Radical” poloskairtó folyadék (igen erős hatású és nem maró),

egy üveg ára 60 fillér.

Erősített dalmát rovarpor —30, —50 és 80 filléres dobozokban és kimérve

Padlófényesítésre

Beeresztésre

Kemény padlóra (parquettákra) Dr. Friedländer-féle francia takarékos padlópaszta 1 kis doboz 90 fill., 1 nagy doboz 1 korona 70 fillér.

Puha és keményfa padlóra egy aránt Dr. Friedländer-féle főzött viasz 1 doboz 2 1/2 liter meleg vízben oldandó fel, 1 kor. 20 fill., kimérve 1 kiló 2 korona. Továbbá Paraffin, Ceresin fehér és sárga viasz, hamuszir stb.

Ruha-, cipő- és fémtisztító

szerek, padló-kefék és mázólcsetek, szivacsok szivacs-hálók, mosdó-keztük és mosdó-ruhák **legjobb és legolcsóbb**

bevásárlási forrása

811

Hánzu Nestor

Vöröskereszt Drogeria

Arad, Weitzer János-utca 2.

Városi és megyei telefon 455. szám.

Mamselek

női kalap divatáru üzletbe felvételnek havi 100 korona fizetéssel, esetleg ellátással.

Ajánlatot csakis tapasztalt szakértelemmel bíró egyénektől fogadok el. — **Montirozó és tanuló-leányok is felvételnek** alapos oktatásra.

DEIN PAULA.

2646

Alkalmi vételek és eladások

ékszertárgyakban

arany és ezüstművekben, Arad legnagobb óra és ékszerboltjában

Deutsch Izidor

órák és ékszerész
Weitzer János-utca, Minorita-palota

Zálogcédulák

arany és ezüstművek, gyémánt és brilliáns tárgyak a legmagasabb árban megvételnek vagy más tárgyakra átcserélhetők
TELEFON 438. TELEFON 438

Olcsóbb lett a hus!

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a mai naptól kezdve az összes húsféléket mélyen leszállítottam, u. m.:

Marhahús eleje klg.	...	...	48 kr.
hátulja, levesnek...	...	...	60 "
Szelet rostélyos	...	...	60 "
Borjúhús eleje...	...	...	76 "
hátulja	...	...	90 "
Sertéshús	...	...	76 "
karaja	...	...	80 "
Zsir és hárj	...	...	96 "

Naponta mindennemű friss házi töltelek és felvágottak.

Mindennap friss vágás!

Szíves pártfogást kér, kiváló tisztelettel

Guthir Rezső,

hentes és mészáros 2633

Arad, Mikes Kelemen-utca 44.

(Saját ház, — Vasiparral szemben.)

Magyar kir. államvasutak.

Nyári menetrend.

Érvényes 1910. május 1-től.

Arad-Budapest.							
Állomások	Szv. I. II.	Gy. I. II.	Szv. I. II.	Gy. I. II.	Tvss. I. II.	Szv. I. II.	Gy. I. II.
Arad	5-08	8-18	11-25	4-16	4-51	9-08	12-18
Sofronya	5-25	8-36	11-41	4-35	5-08	9-25	12-36
Kurtica	5-37	8-48	11-53	4-47	5-20	9-37	12-48
Löksháza	5-53	9-04	12-09	5-03	5-36	9-53	13-04
Bánhidai m. tr.	5-58	9-09	12-14	5-08	5-41	10-08	13-19
Országút	6-02	9-13	12-18	5-12	5-45	10-12	13-23
Kétegyháza	6-10	9-21	12-26	5-20	5-53	10-20	13-31
Ujkigyó	6-11	9-22	12-27	5-21	5-54	10-21	13-32
Békés-Csaba	6-24	9-35	12-40	5-34	6-07	10-34	13-45
Békés-Földvár	6-35	9-46	12-51	5-45	6-18	10-45	13-56
Mezőberény	6-43	9-54	12-59	5-53	6-26	10-53	14-04
Gyoma	6-56	10-07	1-00	6-06	6-39	11-06	14-17
Mezőtúr	7-07	10-18	1-11	6-17	6-50	11-17	14-28
Pusztapó	7-31	10-42	1-35	6-41	7-14	11-41	14-52
Pusztatényő	7-36	10-47	1-40	6-46	7-19	11-46	14-57
Szajol	8-02	11-13	2-06	7-12	7-45	12-12	15-23
Szolnok	8-03	11-14	2-07	7-13	7-46	12-13	15-24
Ujváros	8-27	11-38	2-31	7-37	8-10	12-37	15-48
Tápiógyörgye	8-39	11-50	2-43	7-49	8-22	12-49	15-60
Tápiószek	8-52	12-03	2-56	8-02	8-35	1-02	16-13
Tápiószekcső	9-10	12-21	3-14	8-20	8-53	1-20	16-31
Tápiószekcső-Tápiószek	9-20	12-31	3-24	8-30	9-03	1-30	16-41
Mende	9-44	12-55	3-48	8-54	9-27	1-54	17-05
Gyömrő	9-49	12-59	3-53	8-59	9-32	1-59	17-10
Maglód	10-08	1-18	4-12	9-18	9-51	2-18	17-29
Rákcs	10-27	1-37	4-31	9-37	10-10	2-37	17-48
Kőbánya fel. p. u.	10-39	1-49	4-43	9-49	10-22	2-49	17-60
Budapest k. p. u.	12-30	1-15	7-25	11-40	12-13	3-00	18-51

Budapest-Arad.							
Állomások	Szv. I. II.	Gy. I. II.	Szv. I. II.	Gy. I. II.	Tvss. I. II.	Szv. I. II.	Gy. I. II.
Budapest kpu.	11-25	2-00	8-00	2-12	12-20	9-08	12-18
Kőbánya felső p. u.	11-45	2-20	8-10	2-32	12-30	9-28	12-28
Rákcs	11-47	2-22	8-12	2-34	12-32	9-30	12-30
Maglód	12-03	2-38	8-28	2-38	1-14	10-44	12-44
Gyömrő	12-23	2-58	8-48	2-58	1-34	11-04	13-04
Mende	12-33	3-08	9-00	3-08	1-44	11-14	13-14
Tápiószek-Tápiószek	12-53	3-28	9-20	3-28	2-04	11-34	13-34
Tápiószekcső	1-03	3-38	9-30	3-38	2-14	11-44	13-44
Nagykát	1-13	3-48	9-40	3-48	2-24	11-54	13-54
Tápiószek	1-32	3-67	9-58	3-67	2-43	12-13	14-13
Tápiógyörgye	2-01	4-36	10-09	4-36	2-53	12-23	14-23
Ujváros	2-13	4-48	10-21	4-48	3-05	12-35	14-35
Szolnok	2-17	4-52	10-25	4-52	3-09	12-39	14-39
Szajol	2-55	5-30	11-09	5-30	4-07	1-03	15-03
Pusztatényő	3-17	5-52	11-25	5-52	4-27	1-23	15-23
Pusztapó	3-31	6-06	11-37	6-06	4-40	1-36	15-36
Pusztapó	3-45	6-20	11-48	6-20	4-55	1-51	15-51
Mezőtúr	4-07	10-02	12-05	6-41	5-21	2-05	16-05
Gyoma	4-17	10-03	12-10	6-42	5-24	2-08	16-08
Mezőberény	4-55	10-26	12-33	7-01	5-53	2-27	16-27
Békés-Földvár	5-08	10-32	12-40	7-02	6-00	2-30	16-30
Békés-Csaba	5-33	10-52	1-04	7-22	6-25	2-55	16-55
Kigyó	5-43	1-13	1-13	7-32	6-35	3-05	17-05
Kétegyháza	6-06	11-10	1-28	7-54	6-58	3-28	17-28
Országút	6-36	11-12	2-05	8-24	7-28	3-58	17-58
Bánhidai major	6-49	11-29	2-17	8-37	7-41	4-11	18-11
Löksháza	7-03	11-30	2-29	8-51	7-55	4-23	18-23
Kurtica	7-04	11-30	2-34	8-56	7-56	4-28	18-28
Sofronya	7-12	11-38	2-42	9-04	8-04	4-36	18-36
Arad	7-17	11-43	2-47	9-09	8-09	4-41	18-41

Arad-Tóvá.							
Állomások	Gy.	Szv.	Szv.	Gy.	Szv.	Tvss.	Gy.
Arad ind.	12-21	2-14	4-04	7-04	6-32	10-00	12-21
Glogovác	2-26	4-15	6-05	7-09	6-43	10-11	12-26
Csicsér	2-37	4-26	6-16	7-20	6-52	10-22	12-37
Gyömrő Mész	2-49	4-37	6-28	7-32	7-05	10-34	12-49
O-Paulis	2-55	4-43	6-33	7-38	7-11	10-40	12-55
Paulis	3-02	4-48	6-40	7-45	7-18	10-47	13-02
Baraczk	3-07	4-53	6-45	7-50	7-23	10-52	13-07
M-Radna (6)	12-55	3-15	5-01	7-41	7-29	11-03	13-15
Milova-O.	12-55	3-25	5-09	7-41	7-34	11-13	13-25
Konop	3-38	5-24	7-10	7-56	7-44	11-25	13-38
Berzova	3-49	5-40	7-21	8-12	7-56	12-35	13-49
Soborsin	4-06	6-02	7-48	8-12	8-12	1-03	14-06
Zam	4-48	6-44	8-30	8-55	8-55	2-12	14-48
M-Radna	5-09	7-05	8-51	9-20	9-20	2-33	15-09
Milova-O.	5-38	7-34	9-20	9-59	9-59	3-02	15-38
Konop	5-55	7-51	9-37	10-39	10-39	3-20	15-55
Berzova	6-14	8-10	9-56	10-52	10-52	3-39	16-14
Soborsin	6-21	8-17	10-03	11-07	11-07	3-46	16-21
Paulis	6-28	8-24	10-10	11-14	11-14	3-53	16-28
Gyömrő Mész	6-38	8-34	10-20	11-24	11-24	4-03	16-38
Csicsér	6-53	8-49	10-35	11-37	11-37	4-18	16-53
Glogovác	7-08	9-04	10-50	11-52	11-52	4-33	17-08
Arad	7-24	9-20	11-06	12-00	12-00	4-49	17-24

Tóvá-Arad.							
Állomások	Szv.	Gy.	Szv.	Gy.	Szv.	Tvss.	Gy.
Tóvá ind.	8-15	3-55	10-57	2-00	8-51	11-11	3-55
Gy-Fehérv (6)	8-35	4-15	11-19	2-25	9-21	11-31	4-15
Alvincz (6)	8-55	4-35	11-39	2-45	9-41	11-51	4-35
Szabványos (6)	9-15	4-55	11-59	3-05	10-01	12-11	4-55
Piski (6)	9-35	5-15	12-19	3-25	10-21	12-31	5-15
Déva (6)	9-55	5-35	12-39	3-45	10-41	12-51	5-35
M-Illye (6)	10-15	5-55	12-59	4-05	11-01	1-01	5-55
Zám (6)	10-35	6-15	1-19	4-25	11-21	1-21	6-15
Soborsin (6)	10-55	6-35	1-39	4-45	11-41	1-41	6-35
Berzova (6)	11-15	6-55	1-59	5-05	12-01	2-01	6-55
Konop (6)	11-35	7-15	2-19	5-25	12-21	2-21	7-15
Milova-O. (6)	11-55	7-35	2-39	5-45	12-41	2-41	7-35
M-Radna (6)	12-15	7-55	2-59	6-05	1-01	3-01	7-55
Baraczk (6)	12-35	8-15	3-19	6-25	1-21	3-21	8-15
Paulis (6)	12-55	8-35	3-39	6-45	1-41	3-41	8-35
O-Paulis (6)	1-15	8-55	3-59	7-05	2-01	4-01	8-55
Gyömrő Mész (6)	1-35	9-15	4-19	7-25	2-21	4-21	9-15
Csicsér (6)	1-55	9-35	4-39	7-45	2-41	4-41	9-35
Glogovác (6)	2-15	9-55	4-59	8-05	3-01	5-01	9-55
Arad (6)	2-35	10-15	5-19	8-25	3-21	5-21	10-15

Arad-Temesvár-Józsefváros.							
Állomások	Szv.	Gy.	Szv.	Gy.	Szv.	Tvss.	Gy.
Arad	6-15	12-17	4-48	7-48	6-15	12-17	4-48
Uj-Arad	6-25	12-28	5-04	7-54	6-25	12-28	5-04
Nemeth-Ságh	6-42	12-44	5-27	8-17	6-42	12-44	5-27
Vinga	6-55	12-56	5-40	8-30	6-55	12-56	5-40
Orczyfalva	7-06	1-07	6-08	8-41	7-06	1-07	6-08
Merczfalva	7-16	1-17	6-18	8-51	7-16	1-17	6-18
Szt.-András	7-27	1-28	6-29	9-02	7-27	1-28	6-29
Temesvár-Jv.	7-44	1-45	6-46	9-19	7-44	1-45	6-46

Temesvár-Józsefváros-Arad.							
Állomások	Szv.	Gy.	Szv.	Gy.	Szv.	Tvss.	Gy.
Temesvár-Jv.	6-00	8-45	2-24	9-24	6-00	8-45	2-24
Szt.-András	6-20	9-09	2-42	9-42	6-20	9-09	2-42
Merczfalva	6-38	9-27	2-56	10-06	6-38	9-27	2-56
Orczyfalva	6-44	9-42	3-06	10-16	6-44	9-42	3-06
Vinga	6-54	10-05	3-17	10-26	6-54	10-05	3-17
Nemeth-Ságh	7-11	10-23	3-30	10-39	7-11	10-23	3-30
Uj-Arad	7-28	10-47	3-47	10-57	7-28	10-47	3-47
Arad	7-38	11-00	3-56	11-06	7-38	11-00	3-56

(Utánnnyomás nem díjaztatik.)

Figyelem a cégre.

Figyelem a cégre.

Uj szücsüzlet.

Értesitem a nagy érdemű vevőközönséget, hogy a mai kornak megfelelőleg egy különleges szücsüzletet nyitottam. Raktáron tartok női bőrákat, kabát, sapka, muffot, szinte férfi városi kabátot, utazó bundát, lábszákat, stb. e szakmába vágó dolgokat, továbbá elfogadok mindennemű szörme, béléseket és nyaralókat. Megrendeléseket a legpontosabban és a leggyorsabb árban és lelkiismeretesen fogom a nagyérdemű közönséget kiszolgálni.

A megrendelt dolgokat és nyaralókat felelősséggel biztosítom. Kerem a n. ó. közönség b. pártfogását. — Tisztelettel 2578.

Kovács Géza szücs,
Forray-utca, gróf Nádasdy-palota.

APRÓ HIRDETÉSEK.

A Kinek

ismeretségi híján

házasárra,
nevelőre,
fizetvezőre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztára,
kulcsárra,
vinczellőre,
kertészre,

kulcsárra,
gazdasszóra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodászolgára,
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége,

AKI

eladni kíván

autort,
autogorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát,

üzletet,
műhelyt,
lakást, stb.
vagy

AKI

bérbeadni kíván

birtokot,
házat,
vadászterületet,

kocsit,
lovat,
halászatot,
telket,

AKI

mindenestét vétel vagy bérbevétele czéljából keresi;

AKI

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban ér czélját, ha az

„ARADI KÖZLÖNY”

kis hirdetés

rovatát használja.

Paulison

a máv. állomástól 5 perc, a motor megállótól 2 percnél járásra fekvő 1¹/₂ hold szőlő kőnával és teljes berendezéssel együtt eladó. Bővebbet: Florián-utca 14a. szám. 2644

Ügyes

derékvarró leányok magas fizetéssel fölvetetnek. Cim a kiadóhivatalban. 2645

Kész kerekeket

7-8-9 kor., hajlitott löcsöket kor. 1.20-1.40, és mindenféle kocsi-alkatrészeket jutányosan szállít Geiszl jármű- és faárú-gyár Miksa-utca 2-3. 2504

Lampion, Confetti

legolcsóbb árban. Crépe papírok a legdivatosabb színekben. Nyári Divatalbum 60 fillér Ingusz I. és Fia könyv- és papirkereskedésében Arad, Andrassy-tér 16. és Weitzer János-utca. Telefon 517. 167

Ha cigarettázik

használjon Progress szivarkahüvelyt. 100 drb. 26 fill. 1000 drb. K. 240. Egyedül kapható Ingusz I. és Fia könyv- és papirkereskedésében Arad, Andrassy-tér 16. és Weitzer János-utca. 1651

Dicső pénz

közvetit tisztviselő-, váltó- és jelzálog-kölcsönökre, továbbá minden elfogadható érték 70%-áig. Weiber Károly bankbizományos, Világos. Telefon szám 20. 2478

Kiadó

augusztus hó 1-ére, József-főherceg-ut 1. számú ház II. emeleten 1 szoba, konyha és fürdőszoba. Bővebbet a házmesternél. 2627

A nyaraló és fürdőző

közönség figyelmébe ajánlom 90 ezer kötetes kölcsönkönyvtáramat. — 30.000 kötetes zenekölcsönző intézet — Confetti és lampionok legjutányosabb forrása. — Olcsóságok levélpapíroiban. Üzleti könyvek: Strazák stb. nagy raktára. — Irodai kellékek és írószerekben különlegességek. — Antiquarium. Kerpel Izso könyvkereskedése Aradon. Telefon 385. sz. 525

Üzletáthelyezés.

Elsele János Koronás Áruháza Arad, Forrai-utca Gr. Hunyady-féle palotába helyeztetett át. 2374

Szőlő birtok

vétel és eladására a hegyalján előjegyzéseket elfogad: Weiber Károly bankbizományi iroda, Világos. — Telefon szám 20. 2477

Az Izr. Fiuinternátus-

ban a jövő tanévre még egy pár növendék felvétetik. Prospektussal szolgál Steiner, Chorin Aron-u. 1. 2547

Káz eladó!

800 forint jövedelmez, 9000 forint eladó. Nagyon élénk utcában, az utcára szép üzlettel és nagy udvarral. Cim a kiadóhivatalban. 2602

Egy 2 ajtós

használtjégszekrény eladó Pécskai-ut 1a., Elelmiszter-üzletben. 2641

Zongora tanító

ajánlkozik házakhoz szerény díjazással. Cime a kiadóban. 2390

2 kis leánygyermek

teljes ellátásra elfogadtatik intelligens özvegy urnónél. Háznál zongora és tanítás is és szülői gondozás. Cim a kiadóban. 2611

Azonnali belépésre keresek

gabonaüzletembe egy 4 közeposztályt végzet, a magyar, német nyelvet bíró jó írásu

gyakornokot

kezdő fizetéssel. 2623

Weisz Adolf

terménykereskedő, Ujarad.

12833-1910.

Hirdetmény.

Közhírre tesszük, hogy folyó évi július hó 1-től kezdve a hatósági jeggyár jegének árát a következőkben állapítottuk meg:

Az egy métermázsának megfelelő 7.5 adag jég a gyárban átvéve ... 2 k. 50 f.
Ugyanannak a házhoz szállítva ... 3 k. 30 f.
Métermázsán aluli kézi eladásnál a gyárban 1 kilogramm ... — k. 03 f.
1/2 adag jég házhoz szállítva havonként ... 7 k. — f.
1 adag havonként ... 13 k. — f.
1 1/2 adag havonként ... 20 k. — f.
2 adag havonként ... 26 k. — f.
Minden további 1/2 adag 7 k. — f.

Arad, 1910. július 25.

A városi tanács.

Egy hölgy

hajlandó bárkit, aki idegességben, vérszegénységben, reumában vagy köszvényben stb. szenved, ingyen egy egyszerű, meglepően ható gyógyszerrel — melynek véletlenül jutott tudomására — fájdalomtól megszabadítani. Alólírott önmagát gyógyította meg vele, mikor már semmiféle gyógyszer nem használt és azért emberbaráti kötelességének tartja ezt az emberiség hasznára fordítani. Írásbelileg forduljanak Müller Ed. Amália öngyógyítóhoz Budapest, Albertfalva 6. 6799.

Eladó

azonnal, ablakok, nagy kapuk, öntött kályhák, gázkályhák, löetők. kagylók, gerendák. Óvár-tér 6. szám. 2643.

12746-1910.

Hirdetmény.

Az aradi építőiparosok szövetségének indokolt kérelmére az eljárás szükséges egyszerűsítése érdekében az új építésügyi szabályrendelet 59. §-ának azon értelmezést adjuk, hogy ezen §. 2-ik bekezdése

„csupán az új építkezéseknél és új homlokzatok készítésénél állítandó állványokra és történetű anyag leszállításokra vonatkozik, míg a javításokra valamint kisebb és a forgalmat sem nagy mértékben, sem hosszabb ideig nem gátló állványozásokra vonatkozólag, ugyancsak a kisebb mérvű anyaglerakásra vonatkozólag az eddigi gyakorlat marad érvényben.”

Arad, 1910. július 2.

A városi tanács.

Modern, szolid

jégszekrények

hentesek, mézárások, vendéglők és magánháztartások részére legjutányosabban szereshetők be

Husserl Manó

jégszekrénygyárban 2061

Arad, Szt.-Pál-u. 11. Telefon 348.

Különlegesség

szénáz és légnyomású sörkimerő szekrényekben

Könyvkötészetünkben

egy ügyes fiatalulónak

3 korona kezdőfizetéssel

felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Nem kell reklám!

Mert mindenki tudja, hogy a

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája.

temesvári ernyőgyár raktárában legolcsóbban szeresheti be

ernyő és tűző szükségletét.

Javítások olcsón és pontosan eszközöltetnek.

Arad, Központi szálló mellett. (Andrassy-tér 20.)

Varga D. Dani.

Nyomatott Berger és Wirth budapesti festékgyárának festékével.